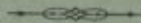

II
Zbiranje 1869.

Vodnikove

Uredil
France Levstik.

Izdala in založila
MATICA SLOVENSKA.

1869.

Natisnil Jožef Blaznik v Ljubljani.

Yokohama

1882

Yokohama Municipal Library

1882

Yokohama Municipal Library

St. 271
St. 283

Vodnikove

P E S N I.

Uredil
France Levstik.

Izdala in založila
MATICA SLOVENSKA.

1869.

Natisnil Jožef Blaznik v Ljubljani.

II B 27.548c

Naj pesen umétna,
Naj mérjena bo,
Nikdar ni prijetna,
Ak' žali uhó.

Prejeto od urada
za upravljanje imovine
upornikov

Zgodovinska črtica

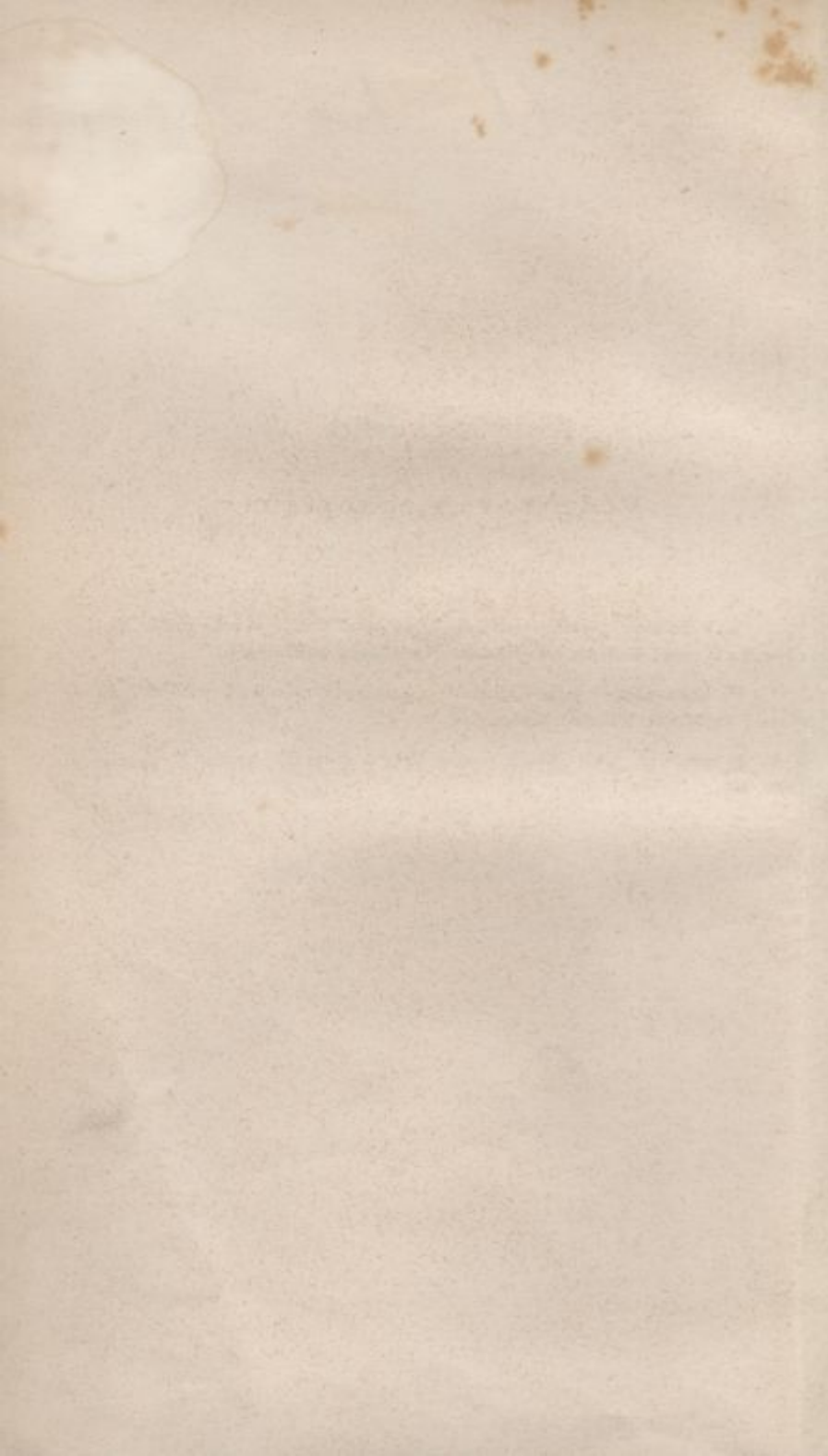
o

Vodnikovem rokopisu.

V. Vodnikova pesniška ostalina je po javni dražbi v roke prišla Matiju Kalistru, bivšemu ljubljanskemu licealnemu knjižničarju.

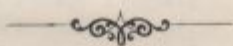
Po istem potu jo je iz Kalistrove zapuščine v roke dobil pokojni ljubljanski knjižničar Mihael Kastelec.

In prav na javni dražbi jo je Matica slovenska kupila 3. marcija 1868. leta.

I.

Različne pésni.

Handwritten text, possibly a signature or name, appearing as a faint, mirrored impression.

Moj spomínek.

4. **K**do rojen prihodnjih
Bo meni verjél,
Da v létih nerodnih
Okrogle sem péľ?
8. Ni žvenka, ni cvenka,
Pa bati se nič;
Živi se brez plenka
O pétju ko tič.
12. Kar mat' je učila,
Me mika zapét',
Kar starka zložila,
Jo lično posnét'.
16. Redila me Sava,
Ljubljansko poljé,
Navdále Triglava
Me snéžne kopé.
20. Vršáca Parnása
Zgol' svojega znam,
Inacega glasa
Iz gosli ne dám.
24. Latinske, helenske,
Tevtonske učím;
Za pevke slovenske
Živím in gorím.
28. Ne hčere, ne sina
Po meni ne bó,
Dovòlj je spomína,
Me péśni pojó.

Napitek.

4. Črém visoko pit Savico,
Lepih pesni hladni vir:
Mojstru pevcev na zdravico
Naj mi teče ta požir!

Stari pevec ne boj se péti!

4. „Čebél'ca! viško
Gori v planine
Prilétna si upaš
Sněžne na brine?“
8. Raj' b' létala nizko,
Zbírala cvetje,
Nanášala mládim
Célo poletje!“
12. „Me matica pošlje
Ná goličáve,
Kraljéva me cvetka
Vabi v višáve““.
16. Hití nad obláke,
Nič nič ne mara,
Nje rod je nebéški,
Nič se ne stara.
20. Ne boj se mi pesen,
Bod' si globoko,
Naj béli se glava,
Štopi visoko!

24. Anákreon sivček
Ná gosli poje,
Mej lásce rumene
Žápleta svoje.
-

Dramilo

mojih rojakov.

6. **S**lovén'ci tvoja zemlja je zdrava,
In pridnim nje léza najprava.
Polje, vinograd,
Gora, morjé,
Ruda, kupčija
Tebe redé.
12. Za uk si prebrisane gláve,
Pa čedne in trdne postave,
Išče te sreča,
Um ti je dan,
Našel jo boš, ak'
Né si zaspan.
18. Glej, stvárnica vse ti ponúdi,
Iz rok ji prejémat' ne mudi!
Lénega čaka
Strgan rokáv,
Pal'ca beraška,
Prazen bokál.
-

Ilirija oživljena.

- Napoleon reče:
 Ilirija vstan'!
 Vstaja, izdiha:
 4. Kdo kliče na dan?
- O vitez dobrotni,
 Kaj ti me budiš!
 Daš roko mogočno,
 8. Me gori držiš!
- Kaj bodem ti dala?
 Pogledam okrog,
 Izločit' ne morem
 12. Skor' svojih otrok.
- Kdo najde Metulo
 In Terpo moj grad?
 Emona, Skardona
 16. Sta komaj poznat'.
- Nazaj spet junake
 Kdo bode mi dal,
 Ki jih se spartanski
 20. Je vojvoda bal?
- Od nekdanj snežniki
 So najina last,
 Od tod se je naša
 24. Razlégala čast.
- Je Galijan hraber
 Na Padu, pred njim
 Doraščen je tresel
 28. V ozidju se Rim.

32. Že močen na morju
 Ilir'jan je bil,
 K' se ladije tesat'
 Je Rimljan učil.
36. Počasi pa Rimljan
 Na vojsko ravná;
 Se morja navaja,
 Premaga obá.
40. Široko razgraja
 Do sedem sto let,
 Al' sprave sosednje
 Ni hotel imét'.
44. Od severja pride
 Na njega vihár,
 Nevredne gospóde
 Iz viškega vdar'.
48. Zdaj Branci in Gotje
 In Nemci slové,
 Ilir pa v temnice
 Pozabljene gré.
52. Dve sedem sto sólnec
 Zarašča ga mah,
 Napoleon trebit'
 Ukaže mu prah.
56. Ilirsko me kliče
 Latinec in Grék,
 Slovensko me prav'jo
 Domači vsi vprek.
60. Dobrovčan, Kotóran,
 Primorec, Gorénj'c,
 Pokólpljan po starem
 Se zove Sloven'c.

64. Od prvega tukaj
Stanuje moj rod,
Če vé kdo za drug'ga,
Naj reče, od kod?

68. Z Bilipom in Sandrom
So 'meli trd boj,
Latince po mokrem
Strah'val je njih roj.

72. Zveličana bodem,
Zaupati smem,
Godi se eno čudo,
Naprej ga povém.

76. Duh stopa v Slovence
Napoleonóv,
En zarod poganja
Prerojen, ves nov.

80. Oprto eno roko
Na Galijo 'mam,
To drugo pa Grkom
Prijazno podam.

84. Na Grecije čelu
Korinto stoji,
Ilirija v srcu
Evrope leži.

88. Korintu so rekli
Helensko okó,
Ilirija prstan
Evrópi ni bo.

Illyria rediviva.

Versio verbalis e Slovenico, dicto Vindico.

- N**apoleon dicit:
 Illyria surge! —
 Surgitat, suspirat:
 4. Quis vocat in lucem?
- O heros dilecte,
 Num tu me excitas!
 Porrigis manum potentem,
 8. Me erectam sustines?
- Quid tibi reddam? —
 Adspicio circum,
 Dignoscere nequeo
 12. Fere ipsa meam sobolem.
- Quis inveniat Metulum
 Et Terpon meam arcem?
 Emona, Scardona,
 16. Vix sunt agnoscenda.
- Red-iterum fortes
 Quis mihi -det,
 Quos laconicus
 20. Dux extimuit.
- Ab antiquo Alpes
 Sunt nostrum amborum peculium,
 Hinc nostra
 24. Resonuit gloria.
- Est Gallus strenuus
 Ad Padum, prae illo
 Adulta trepidavit
 28. Intra muros Roma.

32. Jam potens maris
Illyrius fuit,
Quum naves dolare
Romanus discebat.
36. Paulatim Romanus
Bella parat,
Se mari adsuefacit,
Vincit ambos.
40. Late grassatur
Circa 700 annos,
Ast socialem animum
Noluit habere.
44. Ab aquilone venit
In illum turbo,
Indignos dominos
Desuper obruens.
48. Jam Franci et Gothi
Et Teutones fama clarent,
Illyrius vero in tenebras
Oblivionis abit.
52. Bis septem centum soles
Supercrescitat eum muscus,
Napoleon detergi
Jubet de eo pulveres.
56. Illyriam me vocant
Latinus et Graecus,
Sloveniam me dicunt
Indigenae omnes passim.
60. Ragusaeus, Catarinus,
Littoris accola, Carniolus superior,
Colapianus more antiquo
Se vocat Slovenzum.

64. Ab origine hic
Colit ista gens,
Si scit quis de alia,
Dicat: unde?
68. Cum Philippo et Alexandro
Fuerunt illis dura bella,
Quirites in udo
Compescebat ipsorum examen.
72. Magnificata ero,
Sperare audeo,
Geritur mirum,
Prae - istud - dico.
76. Spiritus adflat Slovenos
Napoleonis,
Progenies pullulat
Regenerata tota recens.
80. Innixam unam manum
Galliae habeo,
Alteram vero Graecis
Amice porrigo.
84. In Graeciae fronte
Corinthos sita est,
Illyria in corde
Europae quiescit.
88. Corinthos fuit dicta
Graeciae oculus,
Illyria annulus
Europae fiet.
-

Ilirija zveličana.

4. Iz Dunaja kliče:
 Ilirija vstan'!
 Svobodnosti tvoje
 Napočil je dan.
8. Po starih pravicah
 Prejèmi oblast,
 In star'mu jeziku
 Ováruvaj čast!
12. Mat' stara Sloven'ja
 Se komaj zavé,
 V očéh ji vesele
 Igrajo solzé.
16. „Kdo nek' me globoko
 Podsuto pozná?
 Besedo prestaro
 Slovensko mi dá?“
20. „Kdo čísla moj jezik?
 Kdo zove me mat'?
 Ga hočem al' oča
 Al' sina 'men'vát“.
19. Avg. 1881
24. „Čez lastne snežnike
 Po traku vodá
 Junake sem svoje
 Peljala nekdà“.
19. Avg. 1881
28. „Po hribih, po dolih
 Razširjen njih rod
 Prisegnil je slavni
 Podunavski prod“.
19. Avg. 1881

32. Iz táme se sklanja
V svoj prvični stan;
Motnoba odhaja,
Ozôri se dan.
36. Vindiso zagleda,
Vindono od tod —
Se blezu zaveda:
Zor pride, — od kod?
40. Vindiso predstaršo
Hasbúrško zibél —
Vindono estrajško,
Kdaj bivšo svoj dél.
44. Vindisa, Vindona
Slovenski sti b'lé,
Na Nemcih Slovencu
Je Vindec imé.
48. Tam vedno zidali
Hasbúrški so grad,
Tu prosto vozili
Do morja zaklád.
52. Ob mejah hrvaških,
Prot' Turkom na bran,
Nedavno vstrah'váli
Bel'gradski diván.
56. Hasbúrcci vindiški
Poznajo svoj vir;
Le ôni me znajo,
Ak' nihče nikdér.
60. Po kratki ločitvi,
Tolažen spomén!
Prestala sem južnih
Sovrážnikov drenj.

64. Od starega debela
Kdo hče nas ločit' ?
Dok sila francoska
Né mogla odbít' ?
68. Napóljon, ne sebi
Ne meni izvést,
Razméta, razgraja,
Vse tare pod pest.
72. Popravné starine
Ovrže mladín'c,
Navléka novine
Ondánšnji mravljin'c.
76. Jederno začutim,
Kam zeva še dalj',
Ne misli mi biti
Ne oča ne kralj.
80. Otroke mi zábit'
Domačih besed
Jih sili, ko vsaki
Presléž popréd.
84. Vidévšo, da z mano
Resnice mu ní,
Za svoja detétca
Me v živo skrbí.
88. Bog videl, za res sem
Zdih'vála na skrivš',
Po staremu oču
Solzice prelivš'.
92. Na glas sem mu pela
Rimljanov propád,
Gluhej' pa né trme,
Ko viteski glad.

1. letica možje

96. Sem pela: „jaz prstan
Evropini bom!“
Ne dá me nevesti,
Zagazi se v lom.
100. Kar vstane od burje
Osvetni vihár,
Evropa enako
Ga siljena vdar'.
104. Kdor star'ga nam hoče
Poprávljati kaj,
Dosičljena brada
Prej raste mu naj.
108. Izbudi se pesen
Očiščenih ust,
Od moj'ga Brančiška,
Vsem dat' jo poskus't'!
112. Presvetli, dobrotni
Po Rudolpu vnuk!
Ti vstaviš pravico,
Besedo in uk.
116. Ti kličeš, Brančiček!
Ti život mi daš,
Po rodu ti mene
Predpóstariš znaš.
120. Narave slovenske
Oživljeni kal
Bo cvetjem in sadjem
Cesarstvo obdal.
124. Na srcu s' mi rasteł,
Me bábico veš,
Med svoje prestare
Kraljice me déš.

128. Vrstnica sem tvojih:
Moj Srbljan, moj Leh!
Slavonec in Hrvat!
Slovák ino Čeh!

132. Polabec, Povislan,
Podunavski brat
Od sestre je svoje
To slišati rad.

136. Brančiček! oddivjaš
Rod ž'vinski in hud,
Človečič, ga delaš
Popameten ljud.

140. Ti skupiš Evropo,
Dat' roke si v stren,
Da sebi prisega
Svet vékoma sklen.

144. Me sebi zapletaš
Med slavni svoj ven'c,
Me tebi veliča
Tvoj zvesti Sloven'c.

148. Samica ti dajem
Dost' pridnih otrok,
Premnogo pa, sestram
Pridružena, rok.

152. Metule te pójo,
Ti uka Terpón,
Belina in Carta
Razlega se don.

156. Te slávijo: Pola,
Moj Sisek, moj Trst,
Dinársko primorje
In mesta po vrst'.

160. Zaganjata Drava
In Sava svoj šum,
Rogúlje Triglava
Odglašajo hrum.

164. Prijazni, pobožni!
Zgol' mir je tvoj duh;
Po tebi je 'zginil
Ošábni napùh!

168. Iz sinka dovršen
Star oča mi! spet
Zveličana, želim
Le tebi živét'.

172. Je sosed vesoljnem
Po svetu moj dom;
Vezilo vseh polkov
Po mokrem ti bom.

Vršác,

po Triglavu narvišji snežnik med Bohinjem in Sočo.

4. **N**a Vršác stopívši sédi,
Néznán svet se ti odprè,
Glédaj! sivih pleš vř sredi
Zárod žlahtnih zél cvetè.

8. Sklad na skladu se zdvigúje
Golih vrhov kámen zid;
Večni mojster ukazuje:
Prid' zidár se les učít!

- Divja koza prosto skače,
 Od muh daleč je govéd,
 Plánšar z Mino po domače —
 12. Lovec išče v snegu sled.
- Ak' vihár dreví valove,
 Zbegne v skale plašni trop,
 Strésa votel glas bregove,
 16. Grom majé nebeški strop.
- Kmalu solnce čisto séje,
 Iz jezér stokrat bleščí,
 Star mecesen redi veje,
 20. Vetru, zimi v bran stojí.
- Tukaj bistra Sava 'zvira,
 Mati pevske umnosti,
 Jézer dvanajst si nabira,
 24. Šola zdrave treznosti.
- Tje pogledaj na višáve,
 Kjer Triglav kipí v nebó;
 Štej snežnikov goličáve,
 28. Kar dozrè nardalj' okó.
- Tamkaj ravno Forlanijo,
 Benečansko zad morjé,
 Dol' globoko Hrvatijo,
 32. Švajca bele gor' glavé.
- Bliz je polje Korotána,
 Orat' vidim Štajerca,
 Blíženj sosed mi Ljubljana,
 36. Ziljska, t'rolska planšar'ca.
- Pod velikim tukaj Bogom
 Breztelesen bit' želím,
 Čiste sape sred' mej krogom
 40. Menim, da že v neb' živím.

Bohinjska Bistrica.

4. Zápód Lisca skaka
Bistrica,
Pévska se vnema
Iskrica.
8. Pójd' in obrazi
S črtami,
Živo mi piši
Z barvami.
12. Dá se vpodobi
Beli slap,
Spénjen'ga 'zvirka
Puh in hlap.
16. Zláta po njemu
Ribica,
Igra po šumu
Póstrvca.
20. Pó steni pleza
Skalni sin —
Objema zelen
Jo bršlín.
24. Ná robu séd'va
Vrh' dobráv,
Kdó b' se po méli
Drknit' bal?
28. Zná se še gladka
Drčica,
Pób'ča k' je vzela
Bistrica.

Smúkne po vodnje-
kósovo,
32. Bút'co si prasne
Nósovo.

Vódica vánj za-
gledana,
36. Stóje prestreže
Ljubega.

Jeklénice.

Ne prašam, ne baram,
Kaj godci pojó;
4. Le samo to maram,
Da klád'va tekó.

Cigàn se prevrne,
Zapoje: ci-bú!
8. Od strune srebrne
Ni lepši glasú.

Piščáli debéle
Zda v ješo grmé,
12. Da iskre veséle
Nad streho leté.

Pa kota vže rase,
Mašèlj se varí,
16. Se óglja napase,
Pod klád'vo hití.

Ta tánka — ta tósta
Prepéva ves dan:
20. Bolj zrna je gósta,
Bolj mojster-iskán.

Cvetje.

4. Na vrtu zlaténka
Se preza, cvetè;
Jo vidi Jelénka,
Si mislit' začnè:

8. Oj, da te cvetène!
Lepotiš mi dom,
Polepšaj tud' miene,
Obrala te bom.

12. Ta cvetka bi lascem,
Ta v nédrijce šla,
Z opisanim pascem
Kak' zala bi b'la!

16. Ni več ji prestati,
Že stegne rokó;
Kar pridejo mati,
Stoj, dekle, — rekó!

20. Neuma! bi rada
Po leti sadú;
Nemój mu s pomlada
Obrati cvetú.

Pomlad.

4. Pómład je zázelenéla,
Zemlja se s cvetjem odéla,
Gospódič iz mesta 'zletí,
Komédije, šéme pustí.

- Lépš' je omlájena trava,
Ljubša je hladna dobráva,
Parstirci igrajo po lét',
8. Vse urnih je živo deklét.
- Nédolžnost, jasno veselje,
Zdravje, nezmámljene želje
Prebivajo v koči domá,
12. Ki mesto jih malo pozná.
- Zdiha, smehljá se mu lice,
Méhke podaja ročice,
Poskuša pa jáblan'ce trést',
16. Navada je taka pri mest'.
- Mláde ga, mladi spoznajo,
Grédo naj! — slóvo mu dájo;
Tu rase ves bôdoč osát,
20. Tu léta prestékel obád.
- Káj ne? bi pómladováli,
Hruš'co do hruš'ce zmajáli?
Pa potle jo vpíhal' od tód,
24. Ko mésten préd znajo gospód.

Milica milena.

- Solze pretakala,
Šmar'nice plela,
Mileta čakala,
4. Pesnico pela:
- Kaj nek' odlašajo? —
Saj mi je rekel.
Kaj se zanašajo? —
8. Čas bo le tekel!

12. Izbica mater'na
Hram pak očetov,
Davno vže gornico
Men' je obetal.
16. Res da sem jokala,
V nebo zdih'vala,
Misel mi pokala,
Bi se le vdala.
20. Sanja se m', d'jalo je
Nekaj v oblacih:
„Dobrega malo je,
Bog daj več tacih!“
24. „Našla si zvoljega“,
Glas meni poje:
„Nimaš ga boljega,
Ves je po tvoje!“
28. Sreča me, — rekla sem,
Kaj sem nek' rekla? —
V lice zapekla sem,
Pa domu tekla.
32. Oča mi svét'vali,
Svét'vali mati,
Tašča m' obét'vali —
Česa se bati?
36. Kiti preplétati
Gosti mi glavo,
Roki umévati
Domsko opravo.
40. Tastu sinovlja bom,
Hčerka pa tašči;
Hiši navado vem
Naši in vaši.

44. Mil'ca sem milena
Dičnega svoj'ga,
Mile je milen pa
Srca ves moj'ga.
48. Sreča pač draga je
Čednega lica,
Več pa mu blága je
Srčna resnica!
52. Kaj nek' odlašajo? —
Saj mi je rekel.
Kaj se zanašajo? —
Čas bo le tekel.
56. Skrinja natlačena? —
Gorša zaveza? —
Sládivka spačena? —
Kdo me 'zpodléza?
60. Če me ne vzamejo,
Mil'ču ne dajo,
Druj' me ne vjamejo,
Grade naj 'majo!
64. Samši bo Milica
Jagnjeta pasla,
Da ji bo kitica
Siva dorasla,
68. Solze pretákala
Proti zagrebu,
Milšega čakala
Gori na nebu.
-

Mile míleni.

4. **N**ikol' še v nadlegi,
Mat'! Milče ni bil,
Zdaj Mile v zadregi;
Kakó b' se izvil!
8. Vb coklicah rasel,
Vb ličnatem plášč',
Je dróbnico pasel,
Ji piskal na paš'.
12. Topírka letela,
Je sladko zaspál;
Mu taš'ca zapela,
Iz támora d'jal.
16. Okroglega lica
Rjavče skakljá,
Kje gnjezdi mu ptica,
Zaláz'vat pahljá.
20. Tovar'šem pa tícke,
Kar kol' jih je vjel,
Očetu dobičke
Povédat' vesel.
24. Kar konje opravlja,
So ptiči na stran,
Ga druga zabávlja,
Jo sliši on dan:
28. „Če né sem županja,
Pa štejem zlató!“
Al' Miletu sanja
Vsa prazna je to.

32. Mu poje podlas'ca:
„Mam bele roké,
Pa kodraste lasca,
Se spletat' ne hté.“
36. Jo vpraša: „kol'k' zala
Bo mes'cev deklič?
Veš, mala je hvala,
Ak' druž'ga né nič.“
40. So pridne Poljanke,
Je hudih še več,
Tud' né so Gorjanke
Vse dobre mi reč'.
44. Bi v Kropo baháve
Dekleta pobrál,
Jih ondi prek' Save
Za žlindro prodál.“
48. Pa kaj se priméri!
Mat', jeno dobim,
Ta meni se vpéri,
Da pó-nji medlim.
52. Gre solnce, gre luna,
Pokoja ni v men',
Spé druji, al' óna
Je v dragi zelen'.
56. Za gnjezdčce novo,
Za slavčico vem;
Komú pa to lovo
Povedati smém?
60. Te tice, te najde
Na znanje ne dam;
Vam zvedet' se zajde,
Kaj blazega 'mam.

64. Je umna, pobožna,
Pripravna je nam,
Dost' meni premožna,
Podobna vsa vam.
68. Ji Milica prav'jo,
Res milena vsa —
Me sreča, jo vprašam:
„Bit' naša bi ht'la?“
72. Oči pa nje jasne:
„Če dajo me teb'“ —
Ji zrkelce vgasne,
Ga vrže po seb'.
76. Saj oča so d'jali:
„Oženit' se glej,
Jo bomo vže 'zbrali;
Kaj meniš, pověj!“
80. „Bogata, so rekli,
Ponudba nam je“
S tem srce mi spekli,
Da v meni merje.
84. Res dal' so na voljo,
Povédal bi t'kój,
Pa radi bi boljjo —
Kaj bode z menój?
88. Ne pisano krilce
Ni mar' mi, ne svét;
Brez blažene Mil'ce
Ni meni živét.
92. Naprav'te očeta,
Da b' hot'li m' jo dat',
Sprosite m' dekleta,
Saj moja ste mat'!

Zadovoljni Krajec.

- Od straže hrváške
 Gor' solnce mi pride,
 V vinógrade láške
 Za góro zaide:
 Z beneškega morja
 Jug čelo poti,
 Od Stajerca burja
 Po let' me hladí.
- 8.
- Orjêjo konjiči
 Za hajdo, pšenico,
 Nevtrudni deklíči
 Pa bél'jo tančico;
 Kaj maram, jaz kruha
 Prislužim zadost',
 Ni sile trebuha
 Po svetu mi nos't'.
- 16.
- Imám oblačílo
 Domač'ga pad'vana,
 Ženica pa krilo
 Iz prav'ga mezlána;
 Se sveti na lice,
 Ko pir'h, moj škrlát,
 Nje šapelj, iglice,
 Nje modrec je zlat.
- 24.
- Rad plešem okrogle,
 S petáma glas dajem,
 Premêtem vse ogle,
 V dva cépa se majem;
 Nožica pa Min'ce
 Za mano drobní,
 Pobíra stopínj'ce,
 Se v króge vri.
- 32.

- Na žgancih tropinje
 Pa kislega zelja,
 Bob, kaša, vse mine,
 Ko pridem od dela,
 Al' bodi pogača,
 Klobasa al' sok,
 Al' kar se obrača
 40. Na ražnu okrog.

- Za vsako povelje
 'Mam židano voljo,
 Za brambo dežele
 Al' hóditi v šolo;
 Povsodi se maham,
 Ko čvrst korenják,
 Pa delam, pa baham,
 48. Pa pijem tabák.

Plesár.

- Šem po Ljubljan',
 Lépo poznán,
 V mestu, pred mestom,
 4. Še na Polján'.

- Jéd se ne vprè,
 Dol' rado gre,
 Žganci, kapuni,
 8. Zajec, vsè.

- Men' diši pit',
 Kar je nalít':
 Marvinj al' Draga
 12. Al' pikolít.

16. Najrajši spim,
Plesat' učim,
Pravim in lažem,
Norce lovim.

Vinske mušice.

4. Ženicam, mušicam
Duh vinski je znan,
Od vode jih bode,
Je močnik neslán.
8. Dolénjko, Gorénjko
Le vinček ohran',
Že take namake
So tudi v Ljublján'.
12. Je mlada, ga rada
Vsaj mer'co na dan,
Je stara, ne mara,
Se petih ne bran'.
16. Rdéča goréča
Ga letos ko lan';
Pa bléda vsaj gléda,
Za lék da je dán.
20. Ga studna, odljudna
Si vtoči na stran,
Ni čudne, nevgódne,
Da b' ne bil srkljan.

24. Popivka ga čivka,
Bod' slab al močán;
Pa sveta mu peta
Posreba še kán.

Nelsonu.

4. Če manjka desnica,
Se tebi ni bát',
Zadost' je levica,
Francoze požgát'.

Veselje o dobítví Mantove 1799.

1.

Mantova naša,
Prazna bo flaša,
Prinesí ga še!

2.

Mantova Carjeva,
Se rada podala,
Bo naša ostala.

3.

Prémočna Mantova!
Ti si čast Krajeva,
Srečo ti voščimo,
Nam pa mir prosimo.

Leto 1814.

Lianska prat'ka stavi:
 Železen tresk in bronoy grom,
 Letošnja pa pravi:
 Očeta, pokoj, mir dobóm!

Združenci 1813. do 1815. léta.

Se vítez bojúje,
 Ne lahko še tak',
 Ga združen strahuje
 Evropin voják.

Premaga.

1814.

Cesárja pregnala
 Hud vójsken sta krik,
 Francozu sta dala
 4. Pravičen mejnik.

Mladén'če uhájo,
 Kdar stav'jo mejó,
 Nas plésat' ravnájo,
 8. Nam godce dájó.

Spomin bo: kdaj zmote,
Kdaj spor je minúl,
Kdaj mir nam dobrote
12. Na zémljo izsúl.

Plešimo, pozabljen
Pobèr' se prepír!
Ukájmo, povabljen
16. Ž nam' rájat' si, Mir!

Mírov god.

11. dan srpana 1814.

Póbiči púnčice!
Púl'te marjétice,
Zlátice, zvončécke,
4. Dens Mírov je god.

Splétajte vénčécke
Šmár'nične, kókoljne,
Krésnične, — pojdemo
8. Mirílcu naprót'.

Trósili, vénčali
Gáz premagálčevo,
Mil'mu poréčemo:
12. Brančíšek, zdrav bod'!

Tvoje smo cvétime,
Se ti poklánjamo,
Pónižno prosimo:
16. Usmil' se sirót!

Šole spet estrajške.

Frančiškova senca
 Spet prejme Slovenca,
 Mir paha mu hlád:
 Deli med učence
 Pritrújene vence
 Bršéna pomlád.

Zahvala Petra Malega.

Peter Mali
 Se vam zahvali,
 Da ste Francoza pobili,
 In nam večén mir storili.
 Vivat kočarija,
 Tudi štunfaríja!
 Vivat mat' brežanka,
 Da se nam je nikol' ne zmanjka!

Novo leto.

Naváda je, vóščit
 Nów' leto priti,
 Al' res al' z jezikom
 Tréba je st'riti;
 Délavcu nosi
 Bogáte darí,
 Prát'karja časi
 Tud' kaj doletí.

16. Želim tedaj konec
 Star'mu bolniku,
 Dolgóve pobrisat'
 Len'mu dolžniku;
 Zdrávníkom grobe
 Po gósto gnojít',
 Dóktarju z lépa
 Vse právde dobit'.

24. Slepárju vsaj nekaj
 Vrédnosti pláčat',
 Tem d'narje, ki znajo
 Z njimi obráčat',
 Ktera že dolgo
 Zdihúje, — možá,
 Pa zaročeni
 Ne več od en'gà.

32. Ohranit' poštenim
 Prav dobro voljo,
 Hinavcu pométat'
 Enajsto šolo,
 Mlad'mu priženit'
 Zadósti petíc,
 Babi jezični
 Obilo novic.

40. Prijaznost in pokoj
 Célemu svetu,
 Zakonskim ljubezen
 Vsaj v prvem letu;
 Da čebelárju
 Vse muhe rojé,
 Kmetu da dež po
 Priját'ljih ne gre.

Raztrgane norce
 Al' skrite v žamet
 Želim, da bi letos
 Srečala pamet,

48. Birtu : pokredat'
Tram, sténo, še stròp;
Piycu: poplačat',
Še prédno gre v grob.

56. Bogát'mu s'romáku
Pólno mošnjíco,
Da lèhko za prátko
Vrže petíco;
Ako pa káže
Pri lánskem ostàt',
Pójde moj trébuh
Pod hrbet vas'vát.

Zopet novo leto.

Za nov' let' ne vem,
Prineslo kaj bo —
Ga mislim preglédát',
Ob leti povédát',
Kak' dobro je b'lo.

Predgovor ljubljanskih „Novic“

v novo leto.

1797.

4. Je kaša zevréla?
Se trga kaj nit?
Kaj sosed moj dela? —
Sem prášati sit!

8. Al' pámeti 'majo
Po svetu kaj več,
Al' druj'ga kaj znajo,
Ko hruške zgol' peč',

12. Od tega Novice
Ljubljanske pov'dó;
V nov' leto potíce
Se take ni b'lo!

1798.

Da b' zlomil si glávo,
Kaj voščit' ne vem,
Lan' tlačil sem travo,
Se letos jo grem.

1799. a)

Se novega léta
Vsák veselí,
Si več jih obeta —
Vesél naj živí!

1799. b)

Zdravim fantičem,
Čednim dekličem
Želim živét'
Vékoma lét!

1800.

4. Preteklo sto let,
Obétam jih spet;
Naráduvam dalje
Vsaj petkrat desét.

8. Ne morem lagáti
 Ne letos ne lan',
 Kir neče me brati,
 Naj dene na stran!

1801.

Sto let doživéli,
 Na nov' omladéli;
 Od prvega spet
 Začnêmo živét'.

1802.

Veselo se kaže
 Nov' letošnji dan,
 Mi srce ne laže
 Ne letos ne lan'.

Ljubljanskim „Novicam“.

5. **S**mo stare Novice,
 Negódne drobnice,
 Nam dobri so kotje,
 Za delat' napotje.
 Se bomo zmedíle,
 Izkálca dobíle.
 Pretekla bo zima,
 Zastonje nas íšče,
 Nobeden nas nima,
 10. Ko jaz in bukvišče.

Stara pratika.

Prosíneec.

Ak' Vincenca solnce peče,
Pravo vince zarodi,
Rad točaj po cviček teče,
Da le mošnja zablešči.

Svečan.

Kader Petra stol ni brez ledá,
Zima dni še štir'deset divjá:
Kir so gladko dopust'váli,
Bodo lahko se drsáli.

Sušec.

Kakor je češnje cvet,
Takšen je trte:
Kakor je d'narja sled,
Pipe odprte!

Mali traven.

Sušec suhoten,
Traven mokroten,
Majnik hladán:
Bó kmet sč senom,
Žitnim pleménom,
Grozdjem dar'ván.

Vélíki traven.

Noč Trojáka mlahno vlažna:
Žito, vino, preja prážnja —
Star pregovor: slednja noč
Ima svojo lastno moč.

Rženi cvet.

Šentjanža dež dragotno let' nareja,
Naj solnce raj' ta dan se pratki smeja.

Mali srpán.

Ak' Šentjakoba deží,
 Mal' želoda se dobí:
 Kaj pisarjem bo storiti? —
 Svinj ne bode s čim rediti!

Véliki srpán.

Kakor Járnej vremeńi,
 Jésen céla se drží:
 Večkrat sam' iz en'ga dneva
 Rada pride dolga reva.

Kimovec.

Kader kimovca grmí,
 Žito, sadje zarodí,
 Če le njiva je gnojěna,
 Jablan, tepka zasajěna.

Kozoprsk.

Žerjáv leti na tuje,
 Se zima približuje:
 Vsaj to je v prat'ki res,
 Če dost' ležá je v mės!

Listov gnoj.

Po solncu svetega Martina
 Zahaja rada huda zima,
 Dá s' lih záčne dobro grét',
 Jé le tri dni babje let'.

Gruden.

Grudna blisek, grom, bobòt:
 Vétrov je po let' ropòt —
 Pametni! ne boj se sape,
 Saj le zrele brije trape!

Nova pratika.

Prosinec.

Kratek je pust,
Ročno si vzmete žené!
Kratek je ples,
Kvatre zakonske dolgé.

Svečan.

Bolj bode pridna
Po zimi predica,
Dalj' bo rožljala
Podalcem petica.

Sušec.

Trte se jokajo,
Potlej rodé,
Kir vin' pit' hočejo,
Naj se poté!

Mali traven.

Jablane, hruške
In druge cepé
Cépi v mladosti
Za stare zobé!

Véliki traven.

Natora jeseni
Pretrudna zaspi,
Zato se s pomladi
Vesela zbudi.

Rženi cvet.

Lepoto da zemlji
Toplo let',
Nedolžnost mladen'čem
Pravi cvet.

Mali srpan.

Kir bodo po letu
 Pred zarjo vstajali,
 Se bodo po zimi
 Za hajdo naspali.

Véliki srpan.

Obirajo hajdo
 Nedolžne tatice,
 Č'belarjem pa nos'jo
 Debele mošnjice.

Kimovec.

Terice pogačo,
 Potvico jedó,
 Lanovi Slovencem
 Rumence nesó.

Kozoprsk.

Grozdje mesti
 Veseli Dolenj'c,
 Vozi po mošt
 Bogati Gorenj'c.

Listov gnoj.

Je nadélana cesta,
 Ne zajemajo pésta.

Gruden.

Kdor klobas po zimi hrani,
 Se po leti muham brani.

Koprivniška cerkev.

Planinam brez cerkve
 Nova fara
 Skozi :
 Povelje cesarja Jožefa II.,
 Plačo bledske gosposke,
 Železo bistriške fužine,
 Mujo Koprivnikarjev in Gorjušmanov
 v letu 1791.

Valent. Vodnik s. r.

Kratka pa krepka.

Kdor bje tovar'še
 S polenom, ni moj ;
 Za dom naj se mahne
 Vb trdemu boj'!

Zaloge v zemlji.

Bogate zaloge v zemlji leže,
 Nevtrudni kopači mačka dobé.

Zéljni prerok.

Kir je po sili prerok kislega zelja,
Ta se naturi lahko v krošnjo podéla.

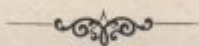
Napis

Knobljevim pesnim.

Pesni iz Kranja
Polhne drekanja —
Ne delite ga,
Dajte mu célega!

II.

B a s n i.

Kós in brézen.

- Kos prepeva, gnjéздо znaša,
Lepo brézen gori gre,
Smeje se in kosa vpraša:
4. „Poješ tako zgodaj že?“
- „„Kdo bo branil kosu peti?
Ženil se je včeraj brat,
Jutri mislim ljubo vzeti,
8. Ravno vabim, bodi svàt!““
- „Vse prezgodaj ti ropočeš,
Veš, da še le gori grem?“
12. „„Gor' al' doli, kamor hočeš,
Da se ženim, le to vem.““
- Dobre volje uka, raja,
Štirje godci mu pojó!
16. „„Bom za vreme prašal mlaja?
Saj vijól'ce že cvetó!““
- Bréznov ščep se ves prevrne,
Goni megle, burjo dá,
Hrib, doline sneg pogrne,
20. V mrazu vmira v'jolica.
- Doli brézen mém' pridrzne:
„Kaj t' je kos? ne pojэш več?“
24. „„Eh, kaj? — brat mi včeraj zmrzne,
Denes pa je moja preč!““
- Kamor tvoja slà ti kaže,
Preveč nagel ne smeš bit'!
Stara prat'ka nam ne laže:
28. Brezen ima rep zavít.

Sraka ino mláde.

- S**raka mláde je svarila:
 Vse preblizu hiš grestè!
 Vas bo nagla smrt pobila,
 4. Né ste dovolj pametne.
- Kader človek se pripogne,
 Al' pa sključi se na tla,
 Vsaka naj se hitro ôgne,
 8. On pobíra kámena.
- Če je taka, réko mláde,
 Kaj pa bo začeti nam,
 Ak' se tiho mož prikrade,
 12. Nese kamen za hrbtóm?
- Starka pravi: to je zmota!
 Vse po svet' na robe gre,
 Doživéla kaj sem s'rota!
 16. Jájce več od pute vé.

Nemški ino kranjski konj.

- N**emški konj slovénj'mu reče:
 Brate, kaj medliš na cest'?
 Ti li noga, glava neče?
 4. Al' se ti ne ljubi jest'?
- Mene v dobri reji 'majo,
 Ovsá nújajo trikrát,
 Čiste noge mi igrajo,
 8. Nosim po labódje vrat.

- Krajnska para milo pravi:
 Tud' bi lahko jaz bil ták,
 Al' tepêjo me po glavi,
 12. Lačnemu je stati v mlak'.
-

Petelinčka.

- Lepó sta ravnála
 P'telinčbka dvá,
 Po bratski zobála,
 4. Prijat'lja sta b'lá.
- Pa puta pritekla
 Ječménček pobrát,
 Ljubezen ja spekla,
 8. Začéla se klát'.
-

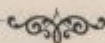
THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

RECORDS

1870-1871
1872-1873
1874-1875
1876-1877
1878-1879
1880-1881
1882-1883
1884-1885
1886-1887
1888-1889
1890-1891
1892-1893
1894-1895
1896-1897
1898-1899
1900-1901
1902-1903
1904-1905
1906-1907
1908-1909
1910-1911
1912-1913
1914-1915
1916-1917
1918-1919
1920-1921
1922-1923
1924-1925
1926-1927
1928-1929
1930-1931
1932-1933
1934-1935
1936-1937
1938-1939
1940-1941
1942-1943
1944-1945
1946-1947
1948-1949
1950-1951
1952-1953
1954-1955
1956-1957
1958-1959
1960-1961
1962-1963
1964-1965
1966-1967
1968-1969
1970-1971
1972-1973
1974-1975
1976-1977
1978-1979
1980-1981
1982-1983
1984-1985
1986-1987
1988-1989
1990-1991
1992-1993
1994-1995
1996-1997
1998-1999
2000-2001
2002-2003
2004-2005
2006-2007
2008-2009
2010-2011
2012-2013
2014-2015
2016-2017
2018-2019
2020-2021
2022-2023
2024-2025

III.

Pesni iz „Pisanic“.

Prošnja krajnski modrini.

- Drúži se k men' krajnske modrina d'žele!
In zapet' prav čvrsto men' daj povelje;
Stor' se vredno v meni zažgati želje:
4. Pesen pet' krajnsko!
- Al' se mi zdi, al' je mordaj resnica?
Že leti ta modra prot' men' devica,
Men' poda nje bela, kot sneg, ročica
8. Piščal postransko.
- Za dar tvoj vsa hvala bod' ti, boginja!
Daj še spevoreškega pit' mi vina,
Ter bom žvrgljál, dokler ta piščal 'z dréna
12. Se ne razkolje.

Mila pesen,

*péta p. Marku, a. d. za odhodnjo, kader je v letu
1775. iz Ljubljane na Dunaj šel.*

- Strašen in temen je dan, ki nam naše veselje
odtrga,
Kteri nam trošte 'zkazi, kteri nam reke suši!
„Slišite? Tiho! Jaz slišim en glas, kir od Dunaja
pride.
Krajnske modrice! kaj bo? Marko, vaš krájan,
gre proč,
5. Marko, vaš krájan, gre proč! Oh, o krajnske
modrice, jokájte!
Njega pokoršč'na velí. Kdo je ta, kir ga drži?
On se napravlja, on jemlje slovó, ter brž rajžati
more;
T'koj en nevoščljiv voz njega odpeljal nam bo!“
Take besede sem jaz tiho krajnskim modricam
povedal,
10. Vrgle so citre tje proč, ter zdihovále tako:

- „Dunaj grmeči! zakaj ti nam našega krájana
jemlješ?
Ta dan tedaj naj bo med praznične dneve
deján;
- Nikár nobena živina ne hodi k studencu, nobeden,
Kakor pastir, ta dan s pašo živine ne pas'!
15. Konj! tudi dans ti ne hodi na dopadajočo planino,
Ino nobeden zvečer éde ne goni na dom!
Bodemo v črnem krilu zavíte bežale po temnih
Gojzdih, na citrah pak b' do strune nam pokale
proč.“
- Krajnske modrice tako zdihovale so, ti pak, naš
krájan!
20. Srečno pojdi', srečno tam živ', srečno tud'
pridi nazáj;
- Prišel bo tudi en dan, kir bode te zopet pripeljal;
Pojdi le srečno, ti boš naše bolj želje zažgál,
Bodemo tebe veliko z vekšim veseljem prejéli,
Boš tud' ti, krájan, spet naš, bomo štimali te
bolj,
25. Boš živel tud' pri prihodnjem svetu kakor en
krájan;
Bog daj, da tebe le skor' vidijo moje oči!

Krajnske modrine žalovanje

o smrti

Marije Terezije,

premodre cesarice itd.

- K**ákovšen črni oblak od polnoči vléče?
Kákovšna siva temnáta?
Kaj konj teh modrih devic sem klávorno teče?
Drévjé se strašno vse mota?
Že konj sem k meni ceptá,
Meni na próti pahtá,
7. Hoče, da b' ga zajezdil, kamor popektá.

Pegasus! kam me zdaj s črnim sedlom prenašaš?

Dans kam tak' zmešano dirjaš?

Zdi se mi, da ti čez brode dúnajske páhaš,

Ino na Dunaj namérjaš.

Je tu Terezije dom?

Je tu Terezije tron?

14. Kam s' me prinesel? Je tu nje oljke tron?

Grozno nebó! kam si oljko Rêz'no dejálo?

Kaj si tak' njo polomilo?

Oh, kaj je vse takó proč ročno pobralo,

Kar je njo vseler branilo?

Tak' zdaj sam tukaj stojím,

Al' njo to noč zapustím?

21. Jaz od tod ne bežím, Reze ne zap'stím!

Oh, kaj je oljka Terez'na se posušila?

Oh, kaj je ona vsehnila?

Kaj je ni sama modrina v zemljo vsadila?

Kaj je ni v edno škrofila?

Oljka Terez'na leží,

Že se vse pérje suší,

28. S kórenom 'zdrta je, mrtva dol' visi.

Pegasus! dirjaj tje ročno proti Parnasu,

Ter boš marljívkam naročil,

Da je vrh oljke Terez'ne v majhenem času

Doli na tla se raztočil,

In da cír njega je preč,

Da zdaj on ne cvete več,

35. Da ga odsekal je nečloveški meč!

Komaj marljívkam je to ves ihten povedal,

Že vsa sem množica teče,

Komaj je modri kor to nesrečo zaslišal,

Strune na jamerne 'zreče:

„Solnce naj mrkne, ker je

Oljka Terêzijna tje,

42. Žúžkasta tema dol' stop', noč naj se začnè!“

- „Dost' za svetlobo, če bomo bakle prižgale!
 Beli dan ni za klag'vánje,
 Bleda svetloba je dost', da bomo zdih'vále,
 Da se le vidijo lajne.
 Ena za drugo, sestré!
 Grenke točimo solzé,
49. Vsaka zdaj svoj' gorjé sama naj pové!“
- Zdaj sem objokana stopi zvezdogledárna,
 Ter je tak' njen lok primazal:
 „Dokler je vrh tvoj stal, si ti zá me b'la marna,
 V noči je zvezdam pot kazal,
 Zdaj pak brezglavne leté
 Križem vse, kamor hoté,
56. Pijáno nebesa se sem ter tje vrté!“
- Tudi bojémska, tud' nemška 'zkázat' se hoče,
 Vsaka s'cer strune navíja;
 Komaj navita vsaka zopet odskočí,
 Ena to drugo pobíja.
 Struna neróдно grenčí,
 Piščal nevšéčno brenčí,
63. Škripa vse, trga se, grdo vse grčí!
- Vendar, kar more, vsa skup zakroži množ'ca,
 Poje po golemu grlu:
 „V nébu vsajena bod', o Parnasova rož'ca!
 Kar te je tukaj izdrlo,
 Naj te tam gori vsadi,
 In ker te več pri nas ni,
70. Senca vsaj tvoja nam vrte naj hladi!“
- Zadnjič vsopljéna priteče krajnska devíca,
 Ter tudi svojo zakrúli:
 „Slabo še poje na mojih goslih ovčéca,
 Al' zdaj c'lo ona le tuli,
 Ker si, modrica! odšlá,
 Ktera si upanje b'la
77. Mojih tud' gosli, si mogla past' na tla!“

- „Knezi in prosti gospodje so si lomili
 Vේjice s tvojih vršičkov,
 Modri visocih naukov si naredili
 Krone iz tvojih grmičkov,
 Zdaj se jim venec suši,
 Še to jih gori drži,
 84. Da v koreninah tvojih Jožef brsti!“

Klek.

- K**ader noč se s črnim krilom
 Na ves voljni svét sprosti,
 Mésec z bledim oblačilom
 Čez plav' firmament spusti,
 Takrat véščam dan je frék,
 6. Da imajo it' na Klek.

- Ob ti uri brž Maruša,
 Kader vse po hiš' zaspi,
 Se na Klek napravljat' zkuša,
 Z maslom vražjim polešpi,
 Metlo jezdi, v zrak zleti,
 12. Vrag jo nese, v Klek hiti.

- Anka vídi to skoz' špranjo,
 Kak' Maruša izfrfrá,
 Sè srbljívjem, letet' zá njo,
 Vse, kot' óna, tak' ravná,
 Zl mazilom se pacá,
 18. Tud' njo zlod' na Klek cefrá.

- Komaj ona tjekaj pride,
 Že nji urno skup tekó;
 Komaj jo ta množ'ca vídi,
 Že jo kliče za sestró:
 „Sestra ljuba, le sem k nam!
 24. Srčna bod', ne bod' te srám!“

- Tamkaj ona prvič raja,
 Potler k mizi vsede se,
 Zdaje' pahóček sem podaja
 Dopad'joče špendije:
 Muzlje, štruklje, flancate,
 30. Race, zajca ino vse.

- Tamkaj pleše, tamkaj drajna,
 Celo noč se tam vrti:
 Drago pije brez nehanja,
 Al' kar se ji boljše zdí;
 Noč je lahka, da s' ne spí,
 36. Da le ima, kar želi.

- Klek že ide proti koncu,
 Anka sam' za sé skrbi,
 Spiž dišečih v enem loncu
 In v preprtu naloži;
 Brž se vkrade, dom' hití,
 42. Ter potuhneno zaspi.

- Kader zjutraj zor opoči,
 Prot' domačim se štimá,
 Brž iz postelje poskoči,
 Da b' šli gledat, jih ravná;
 Komaj vstane, se bahá,
 48. Skrit'ga nekaj da imá.

- Al' zdaj ročno skoči ino
 Gledat brž v preprt hití,
 Da b' pokus'la spiže, vino —
 Al' kaj najde, kaj se t' zdí?
 Nič ne najde, vse nič ní:
 54. Tako slepi Klek miní!

- Kader se iz Sénja mesta
 Gréde proti Karlovcu,
 Karolinska kaže cesta
 Vsakemu hrib Klek v okó;
 On je ojster in visòk,
 60. V meglo skriva se globòk'.

Da na njega vrhu vèšče
 Skupaj hod'jo — govoré,
 Množica da tamkaj pleše,
 Da se vsaki dan vrté.

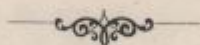
Al' je res; al' ne, ne vém,
 66. Svojo misel le povém:

Al' je Klek nič in slepota,
 Al' če je kaj, tak' slepi,
 Ker njegova vsa lepota
 Se tak' hitro spreletí:

Boljš' je vso noč dobro spat',
 72. Kakor z Anko zjutraj vstát'.

IV.

Uganke.

Uganke za pratiko.

1. **M**lad me jěš brez nogé,
Rajši pa, k' 'mam obé.
2. Méso zgor', méso spod',
Srédi pa suh obód.
3. Kože smo strójene,
'Mámo pa šívane
Prste vse 'zvótljene.
4. Sládek mož
Ves rumèn,
Grênek v kož',
Plašč zelèn.
5. Volič v^o hlev' stoji,
Róge pa ven moli.
6. Rôjen še oča ní,
Sin že po streh' letí.
7. Ná post'lji preležím,
Nígdar pa ne zaspím.
8. Moram po kačje zvit
Pot ostroglavcu st'rit'.
9. Bolj bode rájalo,
Deb'lej' prihájalo.
10. Bolj ga ponuja,
Hujše se kuja;
Bolj ga napravlja,
Hujše se vstavlja.
11. Gréla na lice živa sem koža,
Grejem na robe starega móža.

12. Nič ne pomaga,
Ako ne dá ga.
13. Tica sem, pa po men' nihče ne strélja,
Sládka sem, cukra pa iz-me ne déla.
14. Glávo 'ma, nôge 'ma, nima pa répa,
Zvije se, zbode te, kader je képa.
15. Sládko 'zgovórna
Stájica,
Pa v nji so béla
Jágnjeta.
16. Eden za drugim
Těčeta,
Nígdar se vjíti
Něčeta.
17. Vse odprto,
Vse prebito,
Láčno-predrto,
Zmirom pa síto.
18. Záplata záplato
Neštéta pokríva,
Nosi jih kočica,
Ni zanke ne šíva.
19. Me pozná,
Ne pozná,
Tih' me imá;
Rad bi mè,
Pa me nè,
Rad me ne dá.
20. Béla poljska planjáva,
Žito sama črnjáva;
Mémo gré,
Kdor ne vmé.

21. Sem te pět, šestkrát prerasla,
Tólikrát sládko napasla:
Nečeš me zélene,
Rad boš me včrnjene.
22. Najdemo grad,
Zlasti s pomlád',
Živ je zamórčkov,
Jájčkov, klínčkov.
23. Ogenj gasi
Studěnceva kaplja,
Móčno toplí,
Zevréva, raztáplja.
24. Bratec na bratcu stojí,
Zobljeta zrne jedí:
Eden jih máne,
Druj' se ne gane.
25. Pisana skrivna zav'jáča,
Dáleč po svét' se zatáče:
Jézdi, al' vozi jo, nosi jo pěš,
Védno besedna, kaj pravi, ne věš.
26. Nosim suknjo narmrzléji,
Sem pod nebom nartopléji.
27. Mi pověj: je li mogoče?
Kar bolj píha, bolj je vroče.
28. Ljubi moj, poznaš tíco,
Ki nam sladí potíco?
29. Ves dan píha, zdéha,
Nigdar se ne vpéha.
30. Švíga švaga
Čez dva praga.

31. Po hudičje črno lice 'má,
Po medvéje gruli in momlá,
32. Nagajivih deklie pét
Hoče vsaki nas imét'.
33. Biba leze, bivolj ní,
Tovor nese, osel ní,
Róge ima, kozel ní,
Hišo ima, v hiši ní,
Svetijo se štir' očí:
Kaj je néki, kaj se t' zdí?
34. Zlaténo rumèn,
'Ma čópek zelèn.
35. V_š bukvah tičím,
Se nič ne učím.
36. Ni béljši labúd,
Črnéjši vran tud',
Po konjski rzgá,
Dekliški skakljá.
37. Dve glavi, dve róki, šest nog
Pek'tájo po štíreh okrog.
38. Narljubšega sadja lescè,
Pa sámó da v peči se žgè.
39. Dve petkrat umitih ovčíc
Se pase v lanéni seníc'.
40. Ni platna, ni šíva,
Sto péč jo pokriva.
41. Narvekši krivíca,
Pa dobra pravíca.
42. Kobil'ca želézna
Pobode te jézna;

- Lanén pa je rep,
Zacéli v potreb'.
43. Je v sodcu brez obroča
Rumêna 'n bela moča.
44. Vodíca mičen breg obliva:
Se vár'vaj! — je vsa zapeljíva.
45. Po koncu se májala,
Po prahu negájala.
46. Iz tráve omléčen'ga,
Po sili me tláčen'ga
Zavžijesh rad trdega.
47. Velíke smo dobre senéne,
Pa male za jédi meséne.
48. Brez mene nič lépega,
Zelenega, bélega;
Poprášaj očésa,
Kaj neki sem čésa?
49. Resnično mi je
Ljubéznjiva réka,
Dol' vódo lijè,
Žit', vino gor' téka.
50. Sred' sebe mi glava
Želodec imá,
Iz repa ti dajem
Pa narveč mesá.
51. Brez ust govorím,
Nezastopním molčím.
52. Kir hočejo moja jabolka jést',
Ni treba nikol' jim mene otrest';
Le deblo podéri,
Pod máno poberi.

53. Pomlád' diším,
Po let' hládim,
Jesén' redím,
Po zim' gorím.

Uganjeválke za pratiko.

1. **K**aj imamo tako dolgo, dokler iščemo; kader pak najdemo, nimamo?
2. Kateri konj ima le dve na pósodbo vzeti nogi?
3. Brez nog tečem, brez kolés peljem, na tla ne stopim; vendar veliko težo daleč prenesem?
4. Zakaj dva dni nikoli dež ne gré?
5. Kako bi se voda v sito dejala, da bi skozi ne tekla?
6. Kateri čudež bi pijanci narrajši videli?
7. Kaj je hitrejši kakor blisk?
8. Imam človeka za očeta, ino mater, — pak vendar nisem sin.
9. V katere sode se ne more vino tudi skozi odbito veho vliti?
10. Kaj je pri jedi narbolj potrebno?
11. Kedaj je narlepši dekle živelo?
12. Kateri ima tako ime, da ga nobeden izreči ne more, kakor on sam?

13. Kateri ljudje nam vse izpred ust vzamejo?
14. Kdo ne postane živ, ako préd ne umerje?
15. Kedaj se repa seje?
16. Kaj je tako sladko, da si ženske popréd prste obliznejo, predno primejo?
17. Kader v vas prideš, kaj imaš na desni roki?
18. Kdo je povsod domá?
19. Koliko žebļjev je treba za dobro podkovanega konja?
20. Kje zajec tako tičí, da ga nobeden spoditi ne more?
21. Zakaj je na kmetih vekši hlebec za dva reparja, kakor v mestih?

Rešitva ugankam.

1. Jajce pa pišče. 2. Sedlo. 3. Rokavice.
4. Oreh. 5. Meč v nožnah. 6. Ogenj pa dim. 7. Blazina. 8. Svéder. 9. Prejno vreteno. 10. Vozel.
11. Kožuh. 12. Denar. 13. Bečéla. 14. Jež. 15. Usta pa zobje. 16. Dan pa noč. 17. Sito. 18. Tičeje perje. 19. Denarja skopir. 20. Pismo pa bukve. 21. Česnja črnica. 22. Mravljišče. 23. Vapno živo. 24. Mlinska kamena, vrhnjak in spodnjak. 25. Pismo.
26. Zemlja pod snegom. 27. Pihálnik. 28. Čebela. 29. Kovask meh. 30. Metla. 31. Pečne iztėje. 32.

Lotrijske cifre. 33. Polž. 34. Korén ali mirni. 35. Molj. 36. Sraka. 37. Konjik. 38. Trs ali vinska trta. 39. Predičini prstje. 40. Zéljna glava. 41. Klobasa. 42. Šivánka. 43. Kurje jajce. 44. Ženske solze. 45. Metla. 46. Sir. 47. Vile pa vilice. 48. Svetloba. 49. Sava. 50. Rak. 51. Bukve. 52. Krompir. 53. Sadno drevo.

Odgovor uganjevalkam.

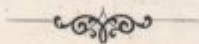
1. Uganjevalko. 2. Palica, katero otroci jezdijo. 3. Čoln. 4. Ker je vselej noč vmes. 5. Zmrznena. 6. Da bi se voda v vino preobrnila. 7. Misli. 8. Hči. 9. V polne. 10. Usta. 11. Od rojstva do smrti. 12. Jezik. 13. Brivci. 14. Seme. 15. Nikoli repa, temuč seme. 16. Bolha. 17. Pet prstov. 18. Polž. 19. Nobenega, ker je že podkovan. 20. Na ražnu. 21. Ker več testa vanj denejo.

V.

Pésni,

zložene

po národnih.

Illegible text at the top of the page, possibly a header or introductory paragraph.

Illegible text line.

Préface

Illegible text block, likely the beginning of the preface.

Illegible text line.

Tekica.

4. **T**ékica teče
 Pod goró,
 Igla ji plava
 Pod bradó,
 Peska ne takne
 Se z nogó.
 8. Štirje junaki
 Pa za njó,
 Dá prah kadí se
 Pod petó.
 12. Oča jim pravi
 Pa takó:
 Kir jo doteče
 Tega bo!
-

Ribič.

Je Drágovan ribič,
 Postrvo loví,
 Ji trnek ponuja,
 Dokler jo dobi.

Slavček.

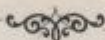
Vidim te slavče lačnega,
 Kruha si ná pogačnega!

Miška.

Nedila sem tička dva,
Pa miška m' je snédla obá.

VI.

Pesni, preložene.

Anakreonta,

grškega pevca, nektere pesni,

iz grškega po slovenski.

Anakreon Grk, rojen v Teju, mestu dežele Jonije, v mali Aziji (ki je zdaj pod Turkom). On je živel okoli 500 let pred rojstvom Kristusovim. Pesni njegove so vse posvetne in pa poskočne; pojejo se po hrvaških vižah.

Gosli.

I.

- Zapojem od Atrejcev,
Zapojem kralja Kadma,
Pa gosli mi po strunah
Ljubezna pójo sam'ga. —
5. Preménjam ón dan strune,
Popravim cele gosli,
Zapojem korenjaštva
Heráklove; pa gosli
Odpevajo Ljubezna. —
10. Tedaj mi z Bogom hod'te,
Vojščaki! saj mi gosli
Ljubezna pójo sam'ga.

Ženska moč.

II.

Natora rōge volu,
Kopita dala konju
In brze skoke zajcu,

5. Zobàt pa gobec levu,
 Plavuti dala ribi,
 Letalke dala ptici,
 Pa možu módro glávo. —
 Kaj nek' bi dala ženski?
 Kaj nek'? Lepoto da ji!
10. Lej, ta je vsa nje bramba,
 Ta je nje ščit, nje sul'ca:
 Železo, jeklo, ogenj
 Premaga ženska lepa.

Ljubezen pobič.

III.

- On dan, ravn' o polnôči,
 Na neb' ko burovž krmi
 Ob ôje mal'ga voza,
 Ko vse glaseče stvári
5. So trudne pozaspale,
 Ljubezen butat pride
 Zapahe mojih duri.
 Kdo zbija duri? vpijem,
 Kaj sanje mi podiraš?
10. Ljubezen prav: odprite!
 Sem dete, se ne bojte,
 Ves rôsen, pot sem 'zgrešil
 Po noči zdaj brez lune.
 To slišat' se ga vsmilim,
15. Upíhat svečo skočim,
 Odpíram, — lej, lej pobič!
 Samóstrel nosi, vidim,
 'Ma tul in perotnice!
 Pa sedem na ognjišče,
20. Ročice njemu z dlanmi
 Ogrevam, in iz lascev
 Ožémam rôsno vódo. —

- Ogrevši pa se, reče:
 Podajte lok, poskus'va
 25. Samóstrel, je li rosa
 Kaj škod'la moji struni?
 Napnè, — strelí, — vsadí mi
 Sred' jeter svojo p'šico. —
 Se zmuzne, prav' smehljáje:
 30. Moj gost! veseli bod'te,
 Saj lok mi je brez škode,
 Pa vas bo sk'lélo v srcu.

Slabec.

VII.

- Čredóč Ljubezen urno
 Z opaljenim je drogom
 Me gnal, mu teči v vrsto. —
 Skoz' bistrice, skalóvje,
 5. Skoz' gošče pa tekoč'ga
 Je pičila me kača. —
 Pri nosi, lej mi duša
 Uhaja, skor' mi vjíde. —
 Pahljá m' Ljubezen lice
 10. Z letalkama in pravi:
 Preslabi stegar zá-me!

Golobica.

IX.

- Preljuba golobica!
 Od kod, od kod mi letaš?
 Od kod mazila tol'ko,
 Po nebi mi letéča,
 5. Izdihaš in izkapljaš? —

- Kdo si? kaj 'maš opravit?
 Anakreon me pošlje
 Do pob'ča, do Batila,
 Do tist'ga, vse ki zdaj le
 10. Kraljuje in vstrahúje.
 Me Lada so prodali
 Za pésenco prejeto;
 Zdaj sem Anakreóntu,
 Kar kol' me je, služabna;
 15. Saj vidiš, da jim ravno
 Zdaj te le pisma nosim. —
 Še prav'jo, da me k malu
 Oslobodili bojo;
 Pa jaz, če tud' spusté me,
 20. Bom rada jim služabna. —
 Kaj létala bi neki
 Po višah, gorah, polji?
 In poljskega kaj jedla?
 Mar' zobljem njih pogačo,
 25. K' iz róke si jo pulim
 Anakreonta sam'ga.
 Pit' dájejo mi vina,
 K' napijajo ga sebi.
 Napivši se pa plešem,
 30. In gospodarja svoj'ga
 S perótimi pokrivam,
 Pa trudna na njih goslih
 Zadremam in počivam. —
 Vse veš, jez'káč! — pober' se!
 35. Lej, kak' s' me zblebetuljil!
 Še kavke niso take.

Neznana vojska.

XVI.

5. **T**i poješ boj tebanski,
 On vojsko podtrojansko,
 Jaz pa nadlogo svojo!
 Ne konj ne péšec ni me,
 Tud' vrgla ni me ladja;
 Me je neznana vojska,
 Ki strelja iz očesa.

Srebrni kozarec.

XVII.

5. **T**romák kováč! iz srebra
 Umetno mi naredi,
 Ne vojsknega orožja,
 Kaj vojska mar' je meni?
 Kozarec kúj mi votel,
 Globók, kar je mogoče,
 Okol' mu pa vpodôbi,
 Ne zvezd, ne kól, ne voza,
 Ne kisle d'ževne zvezde,
 10. Č'mú nek' so gostosévci?
 Č'mú meni vél'ki burovž?
 Nadolbi vinske trte,
 Po njih srebrno grozdje,
 Ljubezna in Batila
 15. Pa zlata, da ga bosta
 Mastila z Vinodajem.

Vsi pijejo radi.

IXX.

5. **M**at' črna zemlja p'jêjo,
Njih p'jêjo pa drevesa,
Studence pije morje,
Pa morsko vodo solnce,
Svetlobo solnčno luna;
Kaj bran'te men', prijat'ljí!
Ak' piti me je volja?

Ljubezen suženj.

XXX.

5. **S**o Umnice Ljubezna
Lepoti dale v sužnjost.
Odkupščino ponujši
Pa iščejo mat' Lada
Odkúpiti Ljubezna.
Le reš' ga, kdor si bodi!
Ne pojde, rajš' ostane,
Je služít' se navadil.

Lástovica.

XXXIII.

5. **T**i lastov'ca preljuba!
Z odjúgo v sléme prideš,
O toplem letu gnjezdiš,
Znad glave greš mi v zimo
Prot' Mempu na Ponilje.

- Ljubezen pa mi v srcu
Neodlegáje gnjezdi.
Mladiček ta 'zpeljan je,
Pa óni je še v jajcu,
10. Na pol se ta prekljúval.
Prečivkajo mi cel dan
Negodniki in z'jajo.
'Zvaljénce neletéce
Mi starci pitat hod'jo,
15. Odpitani pa precej
Začnejo léči mlade.
Kaj nek' tedaj bo z mano?
Mogoče ni mi tol'ko
Odplášiti gnjezdačev.

Pomlad.

XXXVII.

- Lej, trosijo v pomladi
Prijaznice goščávko;
Lej, lej, valove morske
Tihota boža, gladi;
5. Lej, raca vaka, plava,
Lej, žerjav hodi, krika,
Pa jasno solnce svéti,
Bežé megléne sence,
Se bliska delo poljsko,
10. Sad oljéni porodí se,
Oblač' se vinski potok,
Cvetóč bingljá dozórek.

Ljubezen pičen.

XL.

- Ljubezen vž goščavki
 Počivati čebel'ce
 Ni videl, kar ga pič'la
 Je v prstec. — Maha z rok'co,
 5. Jo piha, ihti, véka;
 Zletí in teče hitro
 Do lepe mater' Lade.
 O joj me, mati! vpije,
 O joj, poglejte, vmiram!
 10. Me kačica je pič'la,
 'Ma krila, léta, kmetje
 Jo, kličejo čebél'co.
 Mat' rečejo: kaj želo
 Čebélno bóli tebe?
 15. Kak' še, kaj déš, pa p'šice,
 Ljubezen, k' jih ti stréljaš?

Skržát.

XLIII.

- Skržát, pač blagor tebi!
 Na vrhu ti drevesa
 Popiješ kapljo rose,
 Prepevaš po kraljévo;
 5. Saj tvoje to le vse je,
 Kar kol' na polju vidiš,
 Kar kol' po gozdu raste.
 Te radi 'majo kmetje,
 Nikomur ti ne škodiš,
 10. Častijo te vmerjoči,
 Poletja sladki prerok!

15. Umétnice te ljub'jo,
Za ljúbo te 'ma solnce,
K' je ojster glas ti dalo;
Ne tare tebe starost,
Sin zémljen, modri pevček,
'Maš belo kri, si zdrávček,
Nebeščanom enak ves!

Ljubeznove puščice.

XLV.

5. **K**ovál je družé Ladin
Kovačnici v lemnójski
Ljubeznu strelne p'šice
Iz trdega žezeza.
Ostí kalili Lada
So v sladkem med', k' je žolča
Ljubezen vanj primésil.
Vodàn gredóč iz boja,
Mektáje težko sul'co,
10. Ljubeznov' p'šic' se smeje.
Ljubezen prav': težéjša
Je ta le; 'zkus'! boš videl.
Plesk! ná! jo 'máš? imáš jo!
Nasméjejo se Lada,
15. Vodàn, joj me! zastoka,
Res težka! težka! 'zder' jo!
Ljubezen prav': iméj jo.

Dies irae.

3. **D**an poslednji pride sila,
Zemlja v prah se bó zdrobila,
Priča David in Sembila.

- Kaj trepéta bo prebiti!
Videl bom sodnika priti,
6. Vsako vest na tank' odkriti.
- Čudno grom trobénate kliče,
Budi dôle, mórje, griče,
9. Žene k sodbi vse mrlíče.
- Strmí smrt, se čud' natóra,
Ko pred sódjá zdaj zdaj mora
12. Stvar mu dólžna odgovóra.
- Bukve bodo na dán d'jane,
V pričo vseh na drobno brane,
15. Ne bo míselce neznane.
- Kader dojde sódnik zvesti
Pravdo delat slednji vésti;
18. Brez podkupa, brez obrésti:
- Takrat duša kaj porêče,
Kam sirota se zateče,
21. Ko pravične srce peče?
- Kralj prestrašne velikósti!
Ki raj daješ po milósti,
24. Sodi me po svoj' blagósti!
- Mili Jezus, kir si zá-me
Voljno križ zadél na rame,
27. Ta dan, prosim, pózri ná-me!
- Duše milo si ti ljubil,
Jih nevéste v nébo snubil;
30. Bo tvoj trud zastonj se 'zgbil?
- Sódnik právdnega mašč'vánja,
Bod' mi dober odpúščánja
33. Zdaj pred dnevom obsoj'vánja!

36. Duša vboga zdíham kríva,
Rdečica me zalíva,
Milost tvoja naj me vníva.

39. Majdaléno odvezuješ,
Dizmu svet' raj obetúješ,
Men' zaúp tud' oznanjúješ.

42. Prošnje moje so nevrédne,
Daj mi želje, misli čédne,
Da ne grem vĚ ognje védne!

45. Daj pri ovcah mesto meni,
Ne med kozle, ne zakleni,
Vsmiljen me na desno deni!

48. Lóčívši, kar je prekletih,
In na levo stran odštétih,
Reci meni v družbo svétih!

51. Dol' do tál kolén' podrto,
Po spokorno srce strto,
Nébo, molim, stor' odprto!

54. Dan ta solzni žé prihaja,
Kjer iz praha méso vstaja,
Da bo sójen človek krivi.

57. Daj odpustek mu, Bog žívi!
Jezu, vsmiljeni pastír,
Dári dušam večni mir!

Iskrice.

Iskrice! vseh cvetov hvála,
Vidim, da ste košatljáte,
Ste vesele, se baháte,

6. Le zató, ker vas je 'zbrala,
Ker se z vami lepotíči
Zlatka, hvala mej deklíči.

12. Iskrice, prevzetke male!
Reči moram, ne smem kriti,
Bolj' je vam mej travo biti,
Bi na polju raj' ostale,
Sredi druj'ga cvetja res de
Ste presvêtle bele zvezde.

18. Al' pod ónim licem stati,
Na tem nedriju počívat',
Kjer s' ljubáv izvol' prebivat',
Vse lepote vkupe zbrati, —
Vaša hvala je 'zgubljàna,
Vaša b'ljava zatopljàna!

24. Bolj' je biti v cerkvi hladni,
Pred svetniki bi cvetéle,
Tam bi varno preživéle
Lepih zarij šest in dvá dni;
Zdaj v naročaj ta nabrane,
Bote v migljaju končane.

30. Že zagledam, mal' po malo
Káko venejo lepote.
Ve nesrečne, ve sirote!
Prêveč ognja dá zrkálo,
Žara preveč ná-vas meče
Oko Zlatke vse goreče.

36. Préd z menój b'le govorile!
Ne hodíte, bi bil rékel
Na ta modrec, vas bo spékel,
Vas obrvi posmodíle,
Za svét nedrija ne prášat',
Na oči se ne zanášat'!

Za svét nedrija ne prášat'!
Bi bil rékel, je nevarno,

- Bi bil rekel, je soparno;
Na oči se ne zanašat',
42. Vse prehitro, ve preproste!
Se opadle na tla boste.

- Vidim že, vas vidi vsaki,
Da lepota vam docvéta,
Se na kril', na rob obleta,
Dol' na nóge pada znaki,
48. Da b' stopali ozdravljale,
Oči lépe kar so žgale.

- Iskrice! ve košatice,
Kar sem pel od vaše 'zgube,
Vse zadeva srca ljube,
Srca ljube, preprostice —
54. Za svét nedrija ne prášat',
Na oči se ne zanašat'!

Otožnemu vina.

- „Káj tiči v glav'?“
Prav'
Téb' sódcék in
5. Vin',
„Kaj ti je mar',
Kar
Délajo v lun'?
Sun'
10. Téžo, naj plan'
Stran'!
Kápljice vžíj,
Píj!
Muham slovó
Bó.“

15. „Kaj bi se bál,“
Prav'
Sklénica in
Vin',
20. „Hrústav da srén
Vén'
Trávo? — da snég
Brég
Béli, da led,
Spet
25. Ožlepča hrast,
Čast
Da mu in moč
Poč',
Vznák se obés'?
30. Res
Gà burjen grom
Lom',
Gré mu krepóst
Tros't';
35. Grôzdek pa, — viž'!
Piš
Hrán' teb' ta lè
Še!
Trsica, lej,
40. Zdáj
Dréma ji list,
Čist'
Ves ves osút,
Čut'
45. Teb' se mrtvâ;
Pa
Pó novem jok'
Sok,
Tá, k' odobri
50. Kri,
Vínski beráč
Tlač'.“
- „Kaj ti je jal',“
Prav'

55. Kózarec in
 Vin',
 „Čé zreš nazaj,
 Kaj
 Je blaz'ga več
60. Preč?
 Čé v obrvéh
 Sméh
 Ti mal' na kis
 Vis'?
65. Čé te na màh,
 Pàh
 Žálost in trud
 Grud'?
70. V táki nevolj'
 'Zvol'
 Bít' še tud' živ
 Siv;
 Ni te za vrat-
 Tat!
75. Téža naj plan'
 Stran'!
 Kápljice vžij,
 Pij!
 Muham slovó
80. Bo.“
 —
 „Zjásni se v glav'!“
 Prav'
 Králj David, „in
 Vin'
85. Sêbi privošç',
 Boš
 Bóga vesél
 Pél!“
 —
90. „Čé si v težáv'“,
 Prav'
 Dávidov sin,
 „Vin'

95. Núdi v nadlog'
 Bog
 T'mù, k' se pritož',
 Mož'!"
-

Petelinček,

komedija, igrana v Ljubljani 1802.

Sklep.

- Tine.* Pogorelka so ostali,
 Kam se hočejo podat'?
 Vêd' me, bratec, hitro, kmali,
 Brž teciva! Kje so mat'?
5. *Žiga.* Čak', se bomo k njim podali,
 Morajo pri nas ostat',
 Gospodinjo k nam peljali. —
 B'li ste vbogi, zdaj bogat'.
- Tine.* Nadloge minejo.
10. *Micka.* Težave 'zginejo.
- Tine.* Nič { Micki }
Micka. { Tinetu } ni se več bát'.
- Žiga.* Veseli bódite!
- P.* Le jo zagóдите!
- Ž. P.* Grem { matere z vama }
 { svatov in godcev } iskát.
15. *Tine.* Moja si, Micčka!

Micka. Tebe 'mam Tineta!

T. M. Dobila s' { očeta in mat'.
Si dóbil }

Pesen

na cesarjev god.

Bog obváruij cesar Fronca,
Srečo, zdravje Bog mu daj!
Ljubeznjiv'ga naš'ga Fronca
Nébo varuj vekomaj,
Njega dni ne bodi konca,
Svitlo solnce njemu sej!
Bog obvaruj cesar Fronca,
8. Srečo, zdravje Bog mu daj!

Spred njegove vojske lica
Naj sovražniki bežé,
Njega dvoru naj resnica
In modrost naprej svité,
Sodnje sklepe naj pravica
Ino vsmiljenje delé!
Bog obvaruj cesar Fronca,
16. Srečo, zdravje Bog mu daj!

Božja milost naj ne mine
Čez kraljestvo ino rod;
Hudobije moč naj 'zgine,
Kar kol' njemu je naprot';
Zápov'd božje njem' edine,
Njega volja naša bod'!
Bog obvaruj cesar Fronca,
24. Srečo, zdravje Bog mu daj!

- Njemu zgôdi se veselje:
 Našo srečo dopolnit',
 Kakor brate, vse dežele
 V eno zvezo vkup sklenit',
 Poznim vnukom — drage želje! —
 Mir na svetu zapustit'.
 Bog obvaruj cesar Fronca,
 32. Srečo, zdravje Bog mu daj!
- Trka nam Francoz na vrata,
 Dobri Franc za nas skrbi,
 Pošlje svoj'ga ljub'ga brata,
 Korel rešit nas hiti.
 Z nami sta estrajška orla;
 Premagujta vekomaj!
 Var' Bog Fronca, varuj Korla,
 40. Srečo, zdravje Bog jim' daj!

Uk estrajških vojakov 1813.

- Estrájec, zaúkaj!
 Otožnosti noč
 Je 'zgin'la, tvoj orel
 Iz spanja poskoč'.
 Premišljeno dobro
 Nameri svoj meč,
 Da motil ne bode
 8. Evrope kdo več.
- Estrájec, zaúkaj!
 Tvoj orel od tod
 Rumenu solncu
 Zaplava naprot',
 Okoli se vozi,
 Zasuka v nebó,
 Nadelano vidi
 16. Na boje stezó.

24. Estrájec, zaúkaj,
 Na Moskve požár,
 Puhtéce v žerjáv'ci,
 Na kviškoma vdar'!
 On rósijski orel,
 Na nebu ga 'máš,
 Pridruža se tvoj'mu,
 Boj'válski pajdáš.
32. Estrájec, zaúkaj!
 Že dviga se ptič
 Odklénen k obema
 Tud' Prajsov orlič.
 Zdrav bodi, Honcólar,
 Zdrav bodi, moj brat!
 Prelepa trojica
 Se snida vojsk'vát.
40. Estrájec, zaúkaj!
 Lev švedski renčí,
 Lej, káko mogočen
 Hudobo pestí!
 Lej, siležu rjove
 Pravico na uh',
 Pred sabo podira
 Vse levovi puh!
48. Estrájec, zaúkaj!
 Pir'nejske goré
 Prijat'lja iz Londna
 Č'lo nič ne držé,
 Ravná se po orlu
 Njegov samoròg,
 Brancoskim 'zgrajalcem
 Zabada se v bok.
- Estrájec, zaúkaj!
 Tud' pajerski lev
 Želézje, ki ga je
 Na nogah imél,

56. Razbije, začuti,
Da je po pravíc',
Zagnáti vĚ boje
Se tebi na vĚtríc.

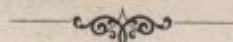
64. Estrájec, zaúkaj!
Lej, boben bomblá,
Orlónvska, levónvska
Prijazen veljá!
Orlónvéanski orel
VĚ roki 'ma vòj,
Oprostit Evropo
Ga vodi vĚ boj.

72. Estrájec, zaúkaj!
Pozdvigni okó
Prot' nebu, od gori
Vsa sreča ti bo.
Estrájec, zaúkaj!
Poroči Bogú
Brančíška, kir daje
Nam oljko mirú!

VII.

Pésni brambovske

v letu 1809.

Predgovor.

Te pesni so zložene za brambovce, to je za tiste, kateri so radovoljno ino srčno pripravljene, dom ino samooblastvo naše varovati, ako bi se nam vojska od koder koli primerila, da jih bodo peli ino svoje

5. srca z ognjeno voljo vneli, v bran stati vsakemu nadležniku našega cesarstva.
- Svetli cesar je vselej posebno skrbel, svoje zveste podložne pri dobrem stanu ohraniti. Ob prejšnjih vojskah ni vabil vseh junakov k orožju, ino je rajši
10. nekoliko svojega posestva drugim kraljestvam prepustil, da bi mir ohranil. Ali zdaj ne more nič več oddati, nič sebi odtrgati, tudi ne ene same dežele, sicer naše cesarstvo ob moč pride, celost ino samo-svojnost izgubi, ino vsak močnejši sosed bi z nami
15. delal, kar bi hotel.

Zdaj je na tem, ali čemo biti, kar smo bili, ali bomo v nič. Zdaj nič ne pomaga, nevarnost skrivati, ampak je treba na ves glas reči: pripravimo se, dokler je čas, vadimo se v orožju; zdaj grede ali za

20. življenje ali za smrt!

Za to je skrbni cesar ob času lepega miru svoje ljube podložne, kateri so se mu večkrat poprej ponujali, klical, naj se orožje nositi učé, naj v potrebi brž cesarstvo varovat pritečejo, naj se ne splašijo,

25. kakor izgubljene ovce, temuč kakor vajeni ino pravi vojščaki obnašajo.

Kako radi so cesarjev glas poslušali, k orožju vkup tekli ino vrelí, bode nekda v prihodnjih časih pri naših poznih vnukih slovélo. Od roda do roda

30. si bodo eden drugemu pravili, kakšni junaki smo v naših dnevih bili, ino bodo pesni nam na čast skladali.

Bomo li roke križem držali ino nemarno gledali, kako tuje hočejo naše stare lastnine jemati, naše dežele med seboj deliti, nas pod svoj strah siliti? —

35. V takih nevarnostih se skaže, kdo je mož, kdo rajši to vaga, kar je menj; kdo rajši blago in življenje izgubi, kakor svojo čast ino samosvojnost. Komur

je tako pri srcu, ta ne govori mehkih besed, ampak iz polnega srca mu tečejo iz ust goreče pesni, ktere 40. junake k vojaštvu vžgejo.

Peli so nekdam naši očaki ino Turke pobijali, peli so ino pod Sisek tekli, Hasan baša v Savo potopit, ino če je Turek do nas pridrl, so ga pognali, da so komaj nekteri razbojnikl pete unesli.

45. Pójte tedaj, ljubi Slovenci! te pesni, vnemajte se s petjem k pravemu junaštvu, k brambi našega svetega cesarstva, kar dopolniti nam Bog večni pomagaj!

Radovoljni brambovci.

I.

Prsvetli cesar vabi nas
Na domovine bran!

4. Grmí že mesto, trg in vas
K bandêru ven na plan'.

Na to bander' priségamo,
Nam priča je nebó:
8. Da kamor pojde, pojdemo;
Veselje nam je to.

Pred nami gre največ' vojščák
Cesarskega rodú,
12. Za njim hiti, kdor je junák,
In ne pozná strahú.

Sovražna roka še nikjér
Ni boja žugala;
16. Le skrb nas je za ljubi mir
Na brambo zdrúžila.

- Če naš'ga kaj prevzetniki
 Od nas bi ho'li 'mēt',
 Mi srčni radovoljniki
 20. Jih č'mo nazaj podrét'!
- Mi brambovci ne iščemo
 Kraljestva tuj'ga vlast,
 Za svoje se potezamo,
 24. In za dežele čast.
- Za božjo reč namerjen bod'
 Ognjéni strel in meč!
 Za svetlega cesarja rod
 28. Na vojsko hoč'mo teč'.
- Ohranit' je to vsak dolžán,
 Kar je najljubši kom',
 Za mater, oča stojmo v bran,
 32. Za dete, ženo, dom!
- Da je pravična vojska ta,
 Nam pamet govori,
 Se v tujo sužnjost ne predá,
 36. Kdor se Bogá boji.
- Zdaj potrdímo bratovšč'no,
 Naj róko vsaki dá,
 Da se prisega naša bo
 40. Povsod razlégala!

Brambovska molitev.

II.

Mogočni Bog!

Tvoj dih je vstvaril solnce nove,
Tvoj dih je v stan' podrét' svetove,
Zato pohlevno mol'mo te:

Obrni milostiv' obraz

Na brambo našo in na nas!

Pred sodbo klič' sovražnike —

8. Usliš' nas Bog!

Mogočni Bog!

Sovražnik nas hče pód-se správit',

Posilit', ropat' in podávit';

Ak' ti nam češ na strani stat',

Odbil' ga bomo ročno proč,

Iz tebe 'zvíra naša moč,

Si rajši smrt ko sužnjost 'zbrat' —

16. Usliš' nas Bog!

Mogočni Bog!

Napùh njegov prezgodaj baha,

Za té ne mara, nima stráha.

Potrdi ude nam tvoj dih!

Ti srca šteješ, ne ljudi;

Če ta prevzetnik prigrmi,

Ko pleve ga 'zkropi tvoj pih —

24. Usliš' nas Bog!

Brambovska prisega.

III.

- P**red Bogom smo,
 Kir sprevidi srca vse,
 Pravičen je,
 Nanj mislimo,
 Priségamo:
 Da hočemo biti vselej zvest',
 Zastávljamo svojo dobro vest,
 8. Priségamo!
- Pred Bogom smo,
 Kir cesarsko krono bran',
 Frančišku hran',
 Nanj mislimo,
 Priségamo:
 Povelja cesarjeve držát',
 V orožju in boju trdno stát',
 16. Priségamo!
- Pred Bogom smo,
 Kir je rekel viš' oblast
 Iméti v čast',
 Nanj mislimo,
 Priségamo:
 Da vojvodom č'mo pokorni bit',
 Velévati bo njih, naše st'rit',
 24. Priségamo!
- Pred Bogom smo,
 Naj zadene nas tud' smrt,
 Nas Bog potrd'!
 Nanj mislimo,
 Priségamo:
 Z banderom tak' dólgo pojdemo,
 Da z božjo močjó dopolnimo,
 32. Priségamo!
-

Estrajh za vse.

IV.

Ako le hče,
Je bil Estrajh in bo za vse!
Zdaj brambovci zaú kajte:

- Bit' če, bit' če
6. Estrajh za vse!

Ker tedaj hče,
Nikogar se ne bójimo,
Brez skrbi, varni, trdni smo.

- Bit' če, bit' če
10. Estrajh za vse!

Ako le hče,
Ni treba jarma tuj'ga nos't',
Je že domača moč zadost'.

- Bit' če, bit' če
15. Estrajh za vse!

Ker Estrajh če,
Je bramba naša zvezana,
Beseda mož! — je sklénena.

- Kaj ne? Bit' če
20. Estrajh za vse!

Kakó pa hče,
Sovražnik mora skor' poznát',
Ki siljen bo se nam podát'.

- Bit' če, bit' če
25. Estrajh za vse!

In ker pa hče,
Obeta Rudolp iz nebés:
„Francišek, zmagal boš zares!

- Ker Estrajh če,
30. Tud' bo za vse!“

- In pa ker če,
 Estrajhu bo pomagal Bog,
 Da se razširi v krog in v krog.
 Bit' če, bit' če
 35. Estrájh za vse!

Brambovska dobra volja.

V.

- K**ar smo mi brámbovci,
 Več nismo slábovci,
 Volje smo židane,
 4. Dobro nam je!

- Káj neki maramo!
 Tó samo prášamo:
 8. Kje so sovražniki?
 Jih č'mo pobít'!

- Drava čegáva je?
 Soča čegáva je?
 12. Jih bomo vár'vali,
 Kdo jih če pit'?

- Lè sem sovražniki!
 Prid'te razbójniki!
 16. Tèpeni bodete,
 Vas je premál'.

- Poljci, Podúnovci,
 Čehi in Mádjarji,
 20. Vsi smo za enega,
 Eden za vse!

- Mi vse vas vábimo,
 Ki ne pozábimo,
 24. Kakšni vojščáki ste:
 Zájmite z nam'!

28. Z vrhom natóčimo
Kózarce, hočemo
Nájpřed cesarjevo
Zdrávico pit'.

32. Kralja ni goršega,
Polka ni boljšega,
Kákor Francíšek je,
Kakor smo mí!

36. Zdáj pijmo tličino
Nà cesaričino
Zdravje, naj lilija
Večno cvetè!

40. Še smo natóčili,
Gà bomo póčili
Césarski vojvodi!
Nà vašo čast!

44. Dobro nas vodíte,
Prèd nami hodíte,
Zà vami pojdemo,
Srce veljá!

48. Dòmove várujte,
Prav gospodaríte
Žénice, matere,
Stari možjé!

52. Néveste, ljúbice,
Trč'mo na kúpice!
Ko nazaj pridemo,
Póroka bo.

Napítek.

VI.

Pripékal je denášnji dan,
 Na žejo grede pit',
 Sovražnik je podrt, ugnán,
 Le brž si ga nalít':
 Kar je možá,
 Mi trči ga!

7. Kaj? Vi vsi? — Da, mi vsi! — Žé veljá!

Junáči vince ga zarés,
 Kdor mošk imá občút',
 Igrá mu pukšen trd oblés,
 Zadéva mu nje bút;
 Kar je možá,
 Mi trči ga!

14. Kaj? Vi vsi? — Da, mi vsi! — Žé veljá!

Med nam' nobene šeme ní,
 Da b' mož le v sanjah bil,
 Če pride vrag, če privrši,
 Bo t'koj ga v beg podil:
 Kar je možá,
 Mi trči ga!

21. Kaj? Vi vsi? — Da, mi vsi! — Žé veljá!

Kdor trdno suka v boju se,
 Sovražne drega vznák,
 Ko zid nevmáknen biti vé,
 Korén je ta junák!
 Kar je možá,
 Mi trči ga!

28. Kaj? Vi vsi? — Da, mi vsi! — Že veljá!

Komúr nevarnost mar' ni nič,
 Ki urno dere v boj,
 Ki ročno buta mu glavič,
 Na máh pripravljen t'koj,
 Se čút' možá,
 Mi trči ga!

35. Kaj? Vi vsi? — Da, mi vsi! — Žé veljá!

Kogár ne straš' pekléni vrág,
 Ga gré na tla podrt,
 Mu vselej gôtov je premág,
 Ga ne podere smrt:
 Je kaj možá,
 Naj tréi ga!

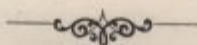
42. Kaj? Vi vsi? — Da, mi vsi! — Že veljá!

Navratnika kir zapodí,
 Potépmi dá mu list,
 Dežele njemu prevdobí,
 Resnično reče tist:
 Sem kaj možá!
 Ta tréi ga.

49. Kaj? Vi vsi? — Da, mi vsi! — Žé veljá!

VIII.

Národne pėsni nabrane.

XVII
Néredné p'ani rabroné,

Pegam ino Lambergar.

- M**loli tam k višku Dunaj bél,
 Na Dunaji kaj Pegam jél,
 3. Vam bom junaško pesen pel.
- Je sredi mesta trática,
 Na trati raste lipica,
 6. Dunàj hladi nje sénéica.
- Vb senci miza rúmena,
 Okoli mize stoli pa,
 9. Sedi na stolih gósпода.
- Med njimi cesar govoré:
 Po moji misli res da ne
 12. Kraljestvom našim ni vrstè.
- Gospoda vsi pritrdijo,
 Dežele, mesta hvalijo:
 15. „Bogate, žitne, jake so“.
- Pridirja Pegam, se smehljá,
 Ošabno gleda, se bahá:
 18. „Je prazna vaša béseďa!
- Prevzetne vam so misli vse!
 Kar pravim, ljubi gósподje,
 21. Med vam' tud' cesar ménjen je.
- Res 'mate vél'ko gospostvó,
 Pa ne junaka med sebo,
 24. Kir súličal bi se z menó.“
- Mu cesar prav'jo pa takó:
 „Kaj grajati naš češ za tó?
 27. Ga 'mam, da ti prisedal bo!

Na krajnski zemlji, kaj baháš?
 Na Kam'ni prav' se, tam ga 'maš,
 30. Ki nikdar tebe se ne vstraš'.

Lambergar Krištof z imenom,
 Na sinji skali biva tam,
 33. Te v pest želí dobiti sam“.

Prav' Pegam: „bod' mu list poslán!
 Domá pustí naj vse na stran,
 36. Pridirja meni naj vř bran!

Mu réko cesar list nar'dít',
 Človeka brzega dobit',
 39. Ki s' upa t'koj do njega prit'.

So rekli cesar sam' enkrat,
 Ponud' se preci hlapče mlad,
 42. Kir list ponese dó-nj'ga rad.

Ponese v lepo deželó,
 Gorato našo Krájnico,
 45. Tje Krištofu Lambergarju.

Zvečér je Dunaj zapustil,
 Letí, ko b' zlodej ga podíl,
 48. Je zjutra že v Tržiču bil.

Tržane tukaj vstat' budí,
 Prijazno jih ogovori:
 51. „Kje Krištof Lambergar stoji?“

Se njemu vsi priklanjajo,
 Se nič nič mu ne zlažejo,
 54. Gredó, mu grad pokažejo.

Oglávníku zatakne list,
 Pozdravi jih, se ukloní nízk',
 57. Pa vdere, ko nebeški blisk.

60. Vt lini gós pa mat' slonévš',
Kaj Krištofu podá, vidévš',
Kak púhti Pegam se, zvedévš',
63. Tekó do sina svojega,
Do Krištofa Lambêrgarja,
Povedat, kak' da naj' ravná.
66. „Sin! konj'ča 'maš, ko tíčico,
Zlatò zobljè pšeničico,
Pijè sladkò rebúljico.
69. Na solnce nikdar ti ne gre,
Pri jaslih sedem let je vže,
Še videl ne je bel'ga dne.
72. Zajezdi ga, pa pojdi tje;
Al' kar ti pravim, Krištofe!
Tud' jaz kaj vem, poslušaj me:
75. Hudiča Pegam ima dva,
Premagal, vem ti boš obá,
Le glej, da on te ne zvadljá!
78. Če treh glav tebe sléplje vid,
Dveh krajnjih mu ne smeš lovit',
Le srednjo glej mu predrožit'“.
81. On puhne v svitlo górnico,
Obleče se v želéznico,
Opnè kaljeno sábljico.
84. Zasede konj'ča brzega,
Ljub' materi rokó bušá:
„Ostan'te zdravi, mat' mojá!“
87. Mi zdaj iz dvora zapraší,
Ko strela nebna mi sfrčí,
Do Dunaja ne vstanoví.

Na Dunaj pride v splav in skok,
So pri kosilu vsi okrog,
90. Pegamu pade žlica 'z rok.

V^č Lambergarja govori:
„Naj preveč teb' se ne mudí,
93. Da glave bi ne 'zgubil ti!

Al' hočeš kaj počákati?
Al' češ se precí máhati,
96. Za svojo glav'co vádljati?“

Je Krištof tako govoril:
„Ne bom se dolgo jaz mudil,
99. Na Krajskem sem še včera bil.“

Ga vpraša Pegam spet takó:
„Kje pa se bo godilo to?
102. Al' tam na polj' širokemu?“

Prav' Krištof: „tu pred lipo bo ;
Očito, da vsi vidijo,
105. Se konjiki poskušajo“.

Na proti si zadirjata,
Za uh'ma se oprasneta,
108. Si nič ne stor'ta hujšega.

Besedo Pegam zdaj začné:
„Prejac'ga men' ni bilo še,
111. Skrbí to kaj te, Krištofe?“

Veš, konjič tvoj bo žaloval,
Na polje zdirjal, rzgetál,
114. Ki gospodarja bo iskál“.

Pa Krištof njem' odgovori:
„Kaj tac'ga mar' nič mene ní,
117. Sam' to, kar tebe mal' skrbí.“

- Za tvojo mar' mi je gospó,
Za tako mlado vdovico,
120. Saj znaš, da všéča meni bo!"
- Se Pegam jezen zaletí,
Se Krištofu pokaže kri,
123. Prevel'ke sile mu ne st'ri.
- Da Krištof mu pod stegno pàh,
Pa zmami sam hudir ta màh,
126. Da Pegam mu ne pade v prah.
- Vš tretje moč povzameta,
Junaško se zasul'čata,
129. Na vselej boj razločita.
- Zdaj Krištof meri srédnjega,
Ne zre noben'ga krajnjega,
132. Predregne glavo Pegama.
- Z jekleno sabljo mu jo snel,
Ko b' trenil, jo na jélco vjél;
135. Hrumí ves Dunaj, je vesel!
- Pektá pod senčno lipo ž njó
'Z koréna Pegama glavó,
138. Jo kaže Dunajcem lepó.
- Mu rečejo presvitli car:
„Junák, ti moški Lambergar!
141. Kaj češ imeti vš svoj dar?
- Pa Lamberg: „ak' mi daste čast,
'Mam krajnskih treh graščín oblast,
144. Da b' meni, prosim, bile v last“.
- Se prošnja milost'vo prisod':
„Kar češ imeti, tako bod',
147. Dokler bo živ tvoj jaki rod!"

Ravbar.

To s' je voščil turški baša,
Ki se Turkom prav obnaša,

4. Kak' bi vojsko vkupelj spravil,
Da bi Sisek pód se zgrabil.

Sem ter tje po hiši hodi,
Misel se mu v glavi blódi.

8. Pa jo 'znajde njega glava,
Misli: ta bo narbolj prava:

Svojo vojsko vso vso zbrati
Jo pod Sisek brž pognati.

12. Pa ni moč' čez Kolpo priti,
Vprašajo ga: kaj bo striti?

Baša stopa o potoci,
Grmeč boben nosi v roci.

16. Jezen trdo nánj teléba,
Da se zlega gor do neba.

Zapov'duje turški baša,
Ki se Turkom prav obnaša:

20. „Čez mi vrvi potegnite,
Kož po vrhu naložite“.

So mu tako naredili,
Preko Kolpe se spustili.

24. Vsi pod Sisek se nabrali,
Tam se v rove zakopali.

Kaj stori pa turški baša,
Ki se dobro jim obnaša?

28. Bele liste mi napiše,
Pošlje kapitanu v hiše:
„Ala, ala, moj Adame,
Sisku vrli kapitane!
32. Hočeš al' se mi podati,
Hočeš al' mi glav'co dati?“
Pak odpisal je Adame
Sisku vrli kapitane:
36. „Nečem z lepa se podati,
Nečem tudi glav'ce dati.
Hočem rajši se braniti,
Tukaj kapitan še biti.
40. Se mi bodete kesáli,
Kranjcev ne ste še poznali!“
Kaj mi jame zdaj Adame,
Sisku vrli kapitane?
44. Piše liste, dá povelje,
Nest' jih reče v tri dežele:
V štajarsko, koroško, krajnsko,
Lepo Londšaft v^o ljubljansko,
48. Da je prišel turški blisek,
Da nam hoče vzeti Sisek.
Štajarci so list prebrali,
Grdo, kisló se držali,
52. Tresli vsi se, omag'váli,
Ker Turčina so se bali.
Tud' Korošci bel' list brali,
Z enim glasom pa vsi d'jali:

56. „S Turkom neč'mo se vojsk'vati,
Kaše vrele ne piháti!
- Turek ima vel'ke hlače,
Dolge, dolge pa mustače!
60. Bi vratove naše vgledal,
Kdo vé, kaj bi nam povedal!
- Beli list Ljubljanci brali,
Med seboj so tako d'jali:
64. „Iščimo si pomočnika,
Ždaj je sila baš velika.
- Tur'k če vzel nam Sisek bode,
Nam na robe vse vse pojde.
68. Mest' Ljubljana bo pokraj'na,
Krajnska déžel turška drajna.
- Hitre si pomoč' iščimo,
Gospod Ravbarju pišimo.
72. Oni znajo vojsko vodit',
Pred vojaki naprej hodit'“.
- Beli list so napisali,
Ga na Krumperk jim poslali.
76. Tam so bili gospod Ravbar,
Nepremagan konj'ski glávar.
- Ravbar zjutraj rano vstali,
Se po gradu sprehajali.
80. Line tekli z gor' odpírat,
Dol' na zlato polje gledat'.
- Pogledavši bolj okole
Mi zazrejo v ravnem polje

84. Mlad'ga poba urno teči,
Beli list pa v roci nesti.
- Ravbar si na roko poč'jo,
Hitro mu na proti skoč'jo.
88. Beli list so brž prebrali,
Bašu se na glas smijali.
- Stop'jo gori v svoje line
Do gospoje Katarine:
92. „Dve nedelji bodi zdrava,
Da jo z našim zaigrava“.
- Res da gospa Katarina
Se preplaši, žalost ima.
96. Za gospoda se je bala,
Vendar sabljo m' opasala.
- Glas gospodov hlapce kliče,
Osemnajste svoje Čiče
100. „Zor je, hitro mi vstajajte,
Brze konj'če napravljajte!
- Jih sedlajte, obrzdajte,
Se na vojsko naravnajte!
104. Hod'mo v belo tje Ljubljano,
Vel'ko široko in prostrano“.
- Hlapci konje zasedáli,
Pa vsi ročno zadržali.
108. Pred konjica se ne vstavi,
Še le tam pri hladni Savi.
- Ravbar kličejo brodnike,
Pod Črnóvčami voznike.

112. „Le na noge, le vstanite,
Nas prek' Šave predrožite!

Vsi brodniki so še spali,
Zavolj' vode vozit' bali,

116. Save vel'ke prihajavše,
Vse bregove pokrivavše.

Tako reče jim Andreje:
„Voda sega že čez brege;

120. Mi ne moremo voziti,
Vi v Ljubljano pa ne priti!“

Ravbar kličejo še v drugo,
Svetle zlate jim obljub'jo.

124. Si brodniki pomignili,
Prav'jo: „saj ga bomo pili!“

Brž brodniki so brodili,
In Bogá lepo prosili,

128. Da b' jih še nazaj vozili,
Turške ašpre zaslužili.

Zlate Ravbar jim podali,
Pa jederno zadržali

132. Preko polja do Ljubljane
Vel'ke š'roke in prostrane.

Ravbar kličejo Ljubljance:
„Oj Ljubljanci, vi zaspanci!

138. Skočno s postelj vstajajte,
Brž na vojsko napravljajte!“

Pa za Ravbarjem hodile
So Ljubljánke, jih prosile,

142. Jim denarje ponujale,
Si gospode odkup'vale.
- Ravbar pa tako jim prave:
„Tiho, moje ljube frave!
146. Zdaj ni časa podkup'vati,
Čas je zdaj se vojskováti.
- Meji žuga turški blisek,
Nam vřzeti hoče Sisek.
150. Tur'k če vzel nam Sisek bode,
Nam na robe vse vse pojde.
- Vam Ljubljana bo pokraj'na
Škofja Loka turška drajna“.
154. Boben pa jim zaropoče,
Da preslišat' ni mogoče.
- Ravbar silno vojsko zbrali,
Pa pod Sisek jo peljali.
158. Tol'k' je Turka na terišču,
Kol'kor mravelj na mravljišču.
- Naprej v dir so Ravbar tekli,
Vel'k'mu hlapcu: „stopi!“ rekli,
162. „Zlezi v to visoko drevce,
Gledaj dobro na banderce!
- So banderci videt' beli,
Trdo nujo bomo jmeli;
166. So banderci pa rdeči,
Nič ne bodimo boječi!
- Saj ga bomo pozobali,
Kakor bismo češnje brali,

170. Miru pred mu ne dajali,
Da ga bomo posabljali“.
- Pa banderce vid' rdeče,
To st'ri Kranjce vse goreče.
174. Tako Turka so zobali,
Da so vsega posabljali.

Nevésta kralja Matijáža.

- M**at'jáz kralj se je óženil,
Alénčico si záročil,
4. Prelépo mlado déklico,
Kraljico ljubo ogersko.
- Zadosti malo pri nji spi,
Zadosti malo, tri noči.
8. Mu pišejo četrti dan:
„Na vojsko brž na mejo vstan'!
- Na kraj oblasti dunajske,
Dol na pokráj'ne ogerske“.
12. Pokličé k seb' Alénčico,
Preljubo si kraljičico.
- Ji tako pravi, govori:
„Na vojsko meni se mudí,
16. Na kraj oblasti dúnajske,
Dol' na pokraj'ne ogerske.
- Utegne žalost te obit',
Utegne čas predolg tí bit';

20. Preštévaj zlate rómene,
Gradove var'vaj zidane.
- Na vrt naj te ne vódiijo,
Da Turki te ne vjamejo!“
24. Zasede konj'ča brzega,
Zadirja z grada bélega,
- Na kraj oblasti dunajske
Dol' na pokráj'ne ogerske.
28. Ko pride, mu zaúkajo,
Da Turki v ón kraj slišijo.
- Na polj' šatore stávijo,
Mat'jažu ga napravijo.
32. Po neb' priplava tičica,
Predrobna, krotka pevéica.
- Mu trikrat šator obleti,
Na zlatem jab'ku obsedi.
36. Mat'jaž jo gleda, ostrmi,
Mu žrgolí, zagostoli:
- „Na konj'ča, konj'ča, kralj Mat'jaž!
Kaj delaš, druge v číslu 'maš?“
40. Dežele meriš druge vse,
Na mir pustíš pa sam svojè.
- Lej, tvoja ni še mérjena,
Kraljica ti je vplénjena.
44. Turčini hud' prijáhali,
Alenčko tebi vplénili.“
- Pa tako reče kralj Mat'jaž:
„Zavírat' meni kaj imáš?“

48. Ne 'zkušaj tica se z menó,
Veš, imam pušo rísan'co!"
- „„Če 'zkušam tica se s tebó,
Život mi vzami in glavó.““
52. Kraljič zletí na kónjička,
Na véjico ko tičica.
- Predrobno proti dom' zdrčí,
Oblak po neb' tak' ne letí —
56. Do svoj'ga grada zidan'ga,
Do svoj'ga dóma bélega.
- Hití naprót' mu družína,
Naprédaj grede mójškrica.
60. Vsi v žalosti zdihávajo,
Solzice toč'jo, jókajo.
- Kraljič pa pravi, govori:
„Ne bojte se, družína vi!
64. Dens tretji dan gotovo bom
Kraljico dal vam spet na dom.“
- Po turšk' obléče se vsega,
Ogrne halo do petá.
68. Pripáše svetlo sábljico,
Na sablji vozo rúdečo.
- Pod halo skrije šmárijn križ,
Hití ko strél in blisk in piš.
72. Si 'zbere konj'ča iskregea,
Zaséde Belca brzega.
- Predrobno 'z dvora mi zdrčí,
Da pes'k in ogenj se kadí.

76. Na mejo doli ogersko,
V Turčfje doli glóboko.
- Na sred' Turčije glóboke
Stojé tri lipe zélene.
80. Pod eno konj'če stávjjo,
Na raj se mi pripravljajo.
- Pod drugo raj prodajejo,
Pod tretjo kroglo rájajo.
84. Kraljič pri mizi rúmeni
Tako mi pravi, govori:
- „Gospodje, ne zamérite,
Po čem vi raje pródate?“
88. Se turški baša zveselí,
Prijazno pravi, govori:
- „Jih je po zlatu rumen'mu,
Šo tud' po zlatu bélemu;
92. Junače pa, kir nam je kos,
Ni treba mu, da nas jih pros'“.
- Kralj seže v aržet židani,
Po zlat rdečerúmeni.
96. Po mizi mi ga zatočí,
Da mizo trikrat obleti,
- Pred bašem turškim obleži,
Mu reče baša govori:
100. „Ta zlat je znam'nja dobrega,
Mat'jaža kralja samega“.
- Pa reče, pravi kralj Mat'jaž:
„Povém ti, da s' lih nič ne daš,

104. Mat'jaža sem ob život d'jal,
Mu zlate vse vse čist' pobrál.“
- Devojko pa si grede 'zbrat',
In reče godcem zaigrat'.
108. Si mlado 'zbral Alenčico,
Alenčico kraljičico.
- Ročice si podájeta,
Enkrat okol' porájata.
112. Pokaže prstan zlat ji svoj —
„Si prišel? družo pravi moj!
- Kak' čakala sem težko te,
Kak' Turki sitni me pesté!
116. Zavman pa vsi se slinijo,
Zdaj brade naj si vbrisejo!“
- Kraljič ji reče, govori:
„Nič več mi srca ne teži.
120. Še v drugo v krog zarájava,
Prot' konj'ču se zasučeva.
- Pa urno bodem te pobrál,
Za sé na konj'ča brz'ga d'jal.
124. Če sekal bom na desno stran,
Se drži ti na levo stran“.
- Še v drugo krog odrájata,
Prot' konj'ču jo zavijeta.
128. Pa brzega zasédeta,
Prot' Dunovu zaprašita.
- Pa Turki se spogledajo,
Se v' cur'k za njima vderejo.

132. Že baša brado maže si,
Zasmeje se in govori:
„Sem bil enkrat pri njem vjét,
Zdaj hté mu mojci glavo snét’,
136. Alenčico pa meni dàt’,
Ki imel bi jo tako rad.“
Drží se mu na levo stran,
On seka, maha v desno stran.
140. Po bliskovo konjič letí,
Za žnjico snopje se kopí,
Za koscem trava v red letí,
Za njim po vrst’ pa Tur’k leží.
144. Pa Belče v dir, da prideta
Gor’ do kovača Vmázanca.
Matjáž mu reče: „kaj ti dám?
Da turški mojster si, poznam.
148. Brž konj’ča ’zbosi, preobúj,
Na robe pódk’ve mu prekúj“.
Turčín na robe podkovál,
Z levíco kralj mu zlat dajál,
Z desnico glavo proč mu d’jál,
152. Do Dunova konjič pektál.
Se vdere vanjo, rzgetá,
Ve dobro, kaj na hrbtu ’ma,
156. Da nosi draga sebi dvá,
Mat’jaža kralja slavnega,
In prelepó nevestico,
Alenčico kraljičico.

160. Čez vodo splava široko,
Na blažnjo zemljo ogersko.

Lovec.

- Ljubček se na pot napravlja,
Culico si vkupej spravlja;
Ljubica je zgodaj vstala,
4. K sveti maši ga ravnala.
- Za besede nje ni maral,
Ljubček nič za mašo baral,
Vzame pušo in v planine
8. Streljat gre divje zverine
- Srne ljubi streljat grede
In jelene in medvede.
Pod planino ga čakala
12. Ljubica je štrene prala.
- Prvo štren'co ljuba prala,
Proti nji klobuk priplava
Ves raztrgan, ves krvavi,
16. Nje je ljubega ta pravi.
- Drugo štren'co ljuba prala,
Suknja proti nji priplava
Vsa raztrgana, krvava,
20. Ljub'ga njenega ta prava.
- Tretjo štren'co ljuba prala,
Proti nji po beli Savi
Ves raztrgan, ves krvavi
24. Plava ljubi nje ta pravi.

- Štreno 'z roke je 'zpuštala
In se v Savo zagrozila,
Ga zadela je na ramo,
28. V vrti mu skopala jamo.

Rož'ce bom po njem sijala,
Vselej milo se jokala,
Kader bodem rož'ce plela,
K' ljub'ga več ne bom imela.

Brašno.

- Pleti, pleti, Jel'ca! venčke,
Brašno po pot' žalostni.
Kak' bi vence v brašno spletala,
4. Oči me zalivajo!

- Moja mehka črna rutica
Polna belih je solzá,
Šópek loša bom narédila,
8. Svoj'ga šaplja svítlega.

- Za klobúk t' ga bo pripenjala
Lep' srebrna búcika,
Koder, Dragan, boš popotoval,
12. Povsod mene póm'noval.

- Če te tuje ženske vprašajo:
Kdo t' je takšen pušljic dal?
Al' predrago jmaš obljubljeno?
16. Družo al' zaróčeno?

- Hod' po Nemškem al' po Ogerskem,
Al' po gornjem Štajarskem,
Reci: nemam nič zaróčene,
20. Jel'co jmam obljubljeno.

Mladič samec.

Sem pobič mlad v samskem stan',
Po gojzdu hodim zelenem,
Po nebu ptice letajo,
Preljubo gostolévajo:

- Oj samski stan
6. Veseli dan!

Sem pobič mlad, nezavozlán,
Za vodo hodim glóboko,
Pod vrhom rib'ce plavajo,
Vse žive mi zigravajo:

- Oj samski stan
12. Veseli dan!

Sem pobič mlad, in še ne vdan,
Po travnik' hodim pisanem,
Golčice mi precvetajo,
Se m' sladko nasmehávajo:

- Oj samski stan
18. Veseli dan!

Sem pobič mlad neoženj'ván,
Po svetu hodim prostemu,
Me radi povsod imajo,
Očetje, mat' sprejemajo:

- Oj samski stan
24. Veseli dan!

Sem pobič mlad, neporoč'van,
Po cesti hodim široki,
Mladičke me srečavajo,
Prijazne me pozdravljajo:

- Oj samski stan
30. Veseli dan!

Sem pobič mlad in pa sam svoj,
 Če tud' me tme obidejo,
 Mi zvezde zlate migajo,
 Veselo neb' oznanjajo:
 Oj samski stan
 36. Veseli dan!

Voznik.

Čez hribe ne morem,
 Po polji ne smem,
 Je cesta okoli,
 4. Pa zá njo ne vem.

Konjiči so slabi,
 Moj voz pretežák,
 8. Vstani gor' ljub'ca,
 Priprege iskát.

Priprego jmet hočeš,
 T'koj sama jo dam,
 Konjiče voliče
 12. Napasene 'mam.

Hoč' furman moj biti,
 Večerjo ti dam,
 Gos, raco pečeno
 16. Pripravljeno 'mam.

Hoč' furman moj biti,
 Pit' rada ti dam,
 Vb kamri za zglavjem
 20. Bariglico 'mam.

Je gosko pojedel,
 Bariglico 'zpil,
 Je konj'ča zasedel,
 24. Ji fige molil.

28. S' en'malo prestara,
Ne maram za té,
Jaz imam na Nemcih
Tri druge lepé.

32. Ak' ena ne vzame,
Vsaj druga me bo,
Še tretja ostane
Tovar'šu moj'mù.

Kratke ino poskočne.

A.

1.

Illoj ljubi je ribič,
Na skal'ci sedi,
En trnek ponuja,
K' se rado loví.

2.

Ljubljanke so lepe,
Pa hude so tud',
So bele, ko repe,
Pa hude, ko zlod'.

3.

Si lep ino čeden,
Si priden fantič,
Al' nečeš prevzeten
Poglédat' me nič.

4.

Bom čakal pod oknom?
Raj' pojdem drugam
Še gorši dekleta
Odpírajo nam.

5.

Če nisem županja,
 Če nimam zlató,
 Ga bodem dobila,
 Sem punca za to!

6.

Je delo prekleto,
 Popačena réč,
 Je majhne postave,
 Pa k fantom hod' léč.

7.

Po noči vasvála,
 Ni marala nič,
 Jo mati lasála,
 Vzpila ko tíč.

8.

Okoli hoditi
 In truditi se? —
 Na domi ležati
 Je boljše za mé.

9.

Prehentani Jaka!
 Rad pije in jé,
 Vasuje in skaka,
 Da baba ne vé.

Pojéda klobase,
 Pojéda mesó;
 Vb časi pa strada,
 Da smil' se Bogú!

10.

'No ljub'co sem ljubil,
 Mi daje slovó,
 Da nisem nič 'zgubil,
 So druge za to.

11.

Okoli se vlači
Vse ljube noči,
Pri drugih se pači,
Le k meni ga ni.

12.

Je lepa, je mlada,
Pa nima možá,
Je grda, je stara,
Pa ima po dvá.

13.

Ni lepa, ni zala,
Ne dekle za mé,
Pod noge se gleda,
Pa švedrasto gre.

14.

Ljubljanske dekleta
Bi vkupej pobral,
V Kam'nik jih peljal,
Za žlindro prodál.

15.

Pober' se od mene,
'Zpod moje stené,
Te 'm hot'la imeti,
Znam pisat' po té.

16.

Po hríbih je slana,
Po ravnem je led,
Me ljubica čaka,
Se morem it' grét.

17.

Sem trudna, zaspana,
Bi rada šla spat,
Moj ljubi bo prišel,
Mu morem postlát'.

18.

Ak' solnce ne sije,
 Pa mesec sveti;
 Ak' ljubi ne pride,
 Pa sama leži.

19.

Ko b' lepa ne bila,
 B' ne hodil za njó,
 Ji fige pokazal,
 Sam ležal nocó.

20.

Če k meni v vas prideš,
 Saj bova samá,
 Ni mater, očeta,
 Nikogar domá.

21.

Ak' višji je turen,
 Glasneje zvoní,
 Ak' lepši je ljub'ca,
 Se rajši glasi.

22.

'Na bolha me pika,
 'Na mravlja me já,
 En ljubček me ljubi,
 K' nobeden ne vé.

23.

Preljubi moj ljubček,
 Kakó si pač lep!
 'Maš jerhaste hlače,
 Pa slamnik pripét.

24.

Je bela, ko mleko,
 Rudeča ko kri,
 Zaljubljeno gleda,
 Na smeh se drží.

25.

Me ščiplje, me bode,
 Me glav'ca boli,
 Se ljubi prikaže,
 Bolezen mini.

26.

V Ljubljani pred mostom
 'No kajžico 'mam,
 Če, ljub'ca, te vzamem,
 Te notri peljám.

27.

Nasloni se, ljubček!
 Na mojo glavó,
 Krog mojega grla
 Obdeni rokó.

Na mojem naročji
 Si varno počfj,
 Ko mater' na prsih
 En' dete zaspí.

28.

O ljub'ca, pogledaj,
 Saj prav'ga dobóš,
 Rad orjem in delam,
 Se mlatit' ne tož'.

29.

Brez bel'ga papirja,
 Brez tinte črné,
 Zapisal bom ljub'co
 V_L svoje srcé.

30.

'No spono bom kupil
 Za ženo svojó,
 Da grlo zavežem,
 Da klela ne bó.

31.

Če b' druj'ga ne 'mela,
 Ko lep'ga možá,
 Za mizo bi sedla,
 Pa gledala ga.

32.

Vъ pričo pri drugih
 Ne dregaj z nogó,
 Le s prstom pomigni,
 Pa pojdem s tebo.

33.

Sem deklica čedna,
 Ko nageljnov cvet,
 Pa fantov še nimam,
 Da b' mogla preštét'.

34.

'Mam kratke rokavce,
 'Mam bele roké,
 'Mam kodraste lasce,
 Se spletat' nehté.

35.

Prosíte, molite
 Vsi božji za mé,
 Da bodem inéla,
 Kar druge žené.

36.

Kak' bodem ljubila,
 Me srce boli,
 Ker ljubček moj prvi
 Pozabljen še ní.

Ne maram za žlahto,
 Za druge ljudi,
 Le tistega dajte,
 K' pri srci leží.

37.

Preljubi svet' Lenart!
 Kakó si ti svét,
 'Maš majheno faro,
 Pa dosti deklét.

38.

Po hribih nastavljal,
 Doline zajél,
 Za tice pripravljaj,
 Pa deklico vjél.

39.

Gorénjska je Micka,
 Na v'sokem leži,
 Ni moja, ni tvoja,
 Je drugih ljudi.

40.

Kopati ne morem,
 Oráti ne znam,
 Dekleta bi ljubil,
 Al' to me je sram.

41.

Kir hoče plesati
 S to mlajši hčerjó,
 Mor' godce plačáti
 In kélnarico.

42.

Ni d'narja, ni znanca,
 Da plača za mé,
 Bom vendar le rajal
 Do belega dne.

43.

Je ura pretekla,
 Moj čas je prešél,
 Še enkrat objamem,
 Da laže bom šel.

44.

Če tebe ni misel,
 Le kmalu povej,
 Nevtegoma greva
 S tovaršem naprej.

45.

Po gozdi prijahal,
 Zverine lovil,
 Lovitvo zapustil,
 Ljubit' se učil.

46.

'No ljub'co sem ljubil,
 Pa ljuba nič ni,
 En pušljic mi dala,
 Pa nič ne diši.

47.

Tri pure, tri race,
 Tri bele gosi,
 So vkupi čebljale
 Tri cele noči.

48.

Lep tiček je v gojzdu,
 Ga vabim na dom,
 Če skoraj ne pride,
 Mu pela ne bom.

49.

Bom godčca vzela,
 Bom zmiraj vesela,
 Če kruha ne bó,
 Zagodel mi bó.

50.

Na pragi je stala,
 Ga notri spravljala;
 Zakaj bi ne šel?
 Za to je prišel!

51.

Le godci godíte,
 Petico služíte;
 Petica bo vaša,
 Alenka pa naša.

52.

So rekli ljudjé,
 Da baba vse vé,
 Kje hči je postlala,
 To vedet' ne sme.

53.

Če nisem za té,
 Sem sama za sé;
 Le stopi naprej,
 Pa druge poglej!

54.

Sem rekel, sem d'jal,
 Da bom te jemál;
 Si rekla: t'koj, t'koj,
 Da pridem k pokoj'.

55.

Mi ljub'co dajó,
 K' ne maram za njó,
 Za drugo že vem,
 Pa ljubít' ne smem.

56.

Le tisti bo moj,
 Ki pride nocoj,
 Mi prstanec dal,
 Pri meni zaspal.

57.

Je bela ko mak,
 Rudeča ko rak,
 Je vroča ko peč,
 Na ganek hod' léč.

58.

Le prosi Bogá,
Da b' moja ne b'la,
Vse leto b' samà
Ležála domá.

59.

Gredóč pod goró
Sem videl svojó,
Vъ senci leží,
Se rada hladí.

60.

Kol'k' lepih noči
Ne stisnem očí!

61.

Sem v vasi s'noč bil,
Me šriбар podíl,
Če bolj sem mu d'jal,
Da bodem nehál,
Bolj me je šriбар
S polenom naž'gál.

62.

Gre z muho komár
Okroglih en par,
Si spahne koléno,
Popade poléno,
Ga v muho zad'gá;
Naj tudi vsê
Múhovnike
Lih tak' obrcá!

63.

Za kaj, za kaj
Pod oknom stojíš,
Ko veš, ko veš,
Da notri ne smeš.

64.

O joj, o joj!
 Moj d'viški stan
 Sinoč je bil
 Na slam'co d'jan.

65.

Tri leta sem hodil za njó,
 Še prav'jo, da moja ne bo.

66.

M'ja ljub'ca 'ma črne oči,
 Pri nji so pač kratke noči!

67.

Le tista bo ljub'ca mojá,
 Ki cukrasti gobček imá.

68.

Iméla sem ljubč'ka dvá,
 Pa miška m' je snedla obá.

69.

Da b' zlod' petelinč'ka vzél!
 'No uro prezgodaj zapél.

B.

1.

Ljubica v vrtci
 Rožice plela,
 Ljubega čakala,
 Pesemce pela:

„Kamrica mater'na,
 Keldrec očetov,
 Kaj si ga meni ti
 Ljubček obétal?“

2.

Štirje je godejo,
Eden pa trobi,
Micka pa joka se
Sama na podi.

3.

En čas sem jókala,
En čas pa pela,
Zdaj se pomislila,
Da bi ga vzela.

4.

Micka je mežnar'ca
Moje kapele,
Kader je jasen dan,
Me notri pelje.

5.

Nič ne spim, ne ležim,
Na pragi pre stojim,
Poslušam svojega
Na polji ki zvižga.

6.

Če je bolj rájala,
Lepši prihajala;
Če je bolj májala,
Hujši nagájala.

7.

Gabrije, gabrije,
Ljubica v kadi je!
„Kaj je že? kaj je že?
Pojdem pa drevi k njej!“

8.

Leščerbo spihnila,
Ljubica vtihnila.

9.

Čas' po dva, čas' po tri,
Čas' pa še jen'ga ni.

10.

Poj, poj, poj, tiček moj!
Kak' bom pel, sem se vjel?

11.

Kruha b' ti dala,
Ajdov je.
„Ljubica moja,
Bog da je!

Za pečjo m' rase
Práprota,
Po hiši skáče
Lákota“.

12.

Pobič je padel
V Bistrico,
Pobil s' od nosa
Spíčico.

13.

Ljubčica moja,
Ves sem tvoj!
Pojdeva spankat
Vkup nocój!

14.

Ljubica vstani
Piši luč,
Hitro daj meni
Kamre ključ!

„Kaj bom vstajála,
P'hala luč?
Sam si, moj ljubi,
Kamre ključ;

Jaz sem pa sama
Svetla luč,
Ti bom svetila
Drago noč“.

15.

Pojd'va pa pojd'va
V Šiško v vas,
Tam se narlepši
Dekle glas'.

16.

Mati, poglejte
Ljubega.
Nečem noben'ga
Drugega.

17.

Nas pa so mati
Vprašali:
Kje ste to dete
Naš'li?

„Notri v zeleni
Práproti.“*)

18.

Jaz sem te klical
Ravno trikrát,
Ti pa nis' hot'la,
Odgovor dat'.

*) Človek bi sodil, da je 2. oddelek iz početka cel bil tak :

Mi smo pa rekli
Materi:
Notri v zeleni
Praproti.

19.

Zidana kamra
 Lesen rožan'c,
 Micka gorjanka,
 Jaz sem poljan'c.

20.

Micka Matjakova
 Za mano skákala,
 Zlodej premotil me,
 Da sem se lotil je.

21.

So me vpijanili,
 So me napravili,
 Da sem jo vzél! —
 Kaj bom počél?

22.

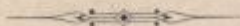
Črno gleda, drobno gre,
 To je moje veselje.

23.

Pojdem tje gori,
 Kjer s' potok začnè,
 Gori me kliče
 En' lepo deklè.

24.

Vso noč pod oknom
 Tróbijo,
 Ne morem zaspát';
 Zjutra pa mati
 Kličejo,
 Ne morem v'rstát'.

KAZALO.

I. Različne pesni.

	stran		stran
1. Moj spominek	3	21. Združenci 1813. do 1815. leta	32
2. Napitek	4	22. Premaga	32
3. Stari pevec ne boj se peti	4	23. Mirov god (11. srpana 1814.)	33
4. Dramilo mojih rojakov	5	24. Šole spet estrajške	34
5. Ilirija oživljena	6	25. Zahvala Petra Malega	34
6. Illyria rediviva	9	26. Novo leto	34
7. Ilirija zveličana	12	27. Zopet novo leto	36
8. Vršac	17	28. Predgovor ljubljanskih „Novic“ v novo leto 1797, 1798, 1799 a), 1799 b), 1800, 1801, 1802	36
9. Bohinjska Bistrica	19	29. Ljubljanskim „Novicam“	38
10. Jeklenice	20	30. Stara pratika	39
11. Cvetje	21	31. Nova pratika	41
12. Pomlad	21	32. Koprivniška cerkev	43
13. Milica milena	22	33. Kratka pa krepka	43
14. Mile mileni	25	34. Zaloge v zemlji	43
15. Zadovoljni Kranjec	28	35. Zóljni prerok	44
16. Plesár	29	36. Napis Knobljevim pesnim	44
17. Vinske mušice	30		
18. Nelsonu	31		
19. Veselje o dobitvi Mantove 1799	31		
20. Leto 1814	32		

II. Basni.

37. Kos in brézen	47	39. Nemški in kranjski konj	48
38. Sraka in mlade	48	40. Petelinčka	49

III. Pesni iz „Pisanie“.

41. Prošnja kranjski modrini	53	43. Kranjske modrine žalovanje o smrti Marije Terezije	54
42. Mila pesen, péta p. Marku	53	44. Klek	57

IV. Uganke.

45. Uganka za pratiko	63	46. Uganjevalke za pratiko	68
---------------------------------	----	--------------------------------------	----

V. Pesni, zložene po narodnih.

	stran		stran
47. Tekica	73	49. Slavček	73
48. Ribič	73	50. Miška	74

VI. Pesni preložene.

Anakreonta, grškega pevska nektere pesni.

51. Gosli I.	77	58. Vsi pijejo radi IXX.	82
52. Ženska moč II.	77	59. Ljubezen suženj XXX.	82
53. Ljubezen pobič III.	78	60. Lástovica XXXII.	82
54. Slabec VII.	79	61. Pomlad XXXVII.	83
55. Golobica IX.	79	62. Ljubezen pičen XL.	84
56. Neznana vojska XVI.	81	63. Skržát XLIII.	84
57. Srebrni kozarec XVII.	81	64. Ljubeznove puščice	85

65. Dies irae	85	68. Petelinček. komedija igrana v Ljubljani 1802. sklep	92
66. Iskrice	87	69. Pesen na cesarjev god	93
67. Otožnemu vina	89	70. Uk estrajških vojakov 1813	94

VII. Pesni brambovske v letu 1809.

71. Radovoljni brambovci I.	100	74. Estrajh za vse IV.	104
72. Brambovska volitev II.	102	75. Brambovska dobra volja V.	105
73. Brambovska prisega III.	103	76. Napitek VI.	107

VIII. Narodne pesni nabrane.

77. Pegam ino Lambergar	111	81. Brašno	129
78. Ravbar	116	82. Mladenič samec	130
79. Nevesta kralja Matijaža	122	83. Voznik	131
80. Lovec	128		

Kratke ino poskočne.

84. A)	132	85. B)	142
------------------	-----	------------------	-----

Im 24-

£ 60.-